

ფანტაზია

საქროსკოროლო ჩემპიონატების მონაწილეებს ვაცნობებთ, რომ 2002 წლის პირველი ტურნირი დაიწყება 25 იანვარს და ჩატარდება რვა ტურად...
(იხილეთ მე-3 გვერდი)

2002 წლის თე-ბერვლიდან ვაკირვბო მრე-მალგვერდინო ჟურნალის - „ფანტაზიის“ - გამომცემას!...
სწორედ ამ ჟურნალში დავიწყებთ გასულ წელს დავიკვბულ საფხვბურთო ვიქტორინას, რომელიც ოთხ ტურად ჩატარდება...
(იხილეთ მე-6 გვერდი)

2002 წლის პირველი სომრიდან ვიწყებთ ბავშვებისათვის განკუთვნილი პროსკორდების გამომქვეყნებას, რასაც აღრე არ ვაქცვბდით ყურადღებებს, ასლა კი მომავალი თაობის, და განსაკუთრებით მშვმნიერი მესამეკლასელი მინი-ქალბატონის,
მარი კერატისვილის სურვილის ბათვალის-წინებით, შვვადგვმთ, დავაკბბადლონებთ და შვმობთავაზებთ!...
(იხილეთ მე-15 გვერდი)

2002 წლიდან ვიწყებთ მსოფლიოს ყველა დროის, მკოქისა და ხალხის 50 საუბეთესო თეატრის ვაცნობას, რაც დიდ ინფორმაციას მივჭვდის დავი-ტემრესვბულ მკითხველს...
(იხილეთ მე-18 გვერდი)

„...ვიდრე დრთ-ქამით ნაცანდევარ სიკვდილს ვიწყვით...“

ალვადგვმთ რუბრიკას - ინგლისური ენის შვმსწავლელთ-ათვის და

ნარკომიღვანთი შვმსწირის სონებების თარგმანებს
(იხილეთ მე-2 გვერდი)

სქანდინავიური დავსაქცილი

	საუბეთესო გუნდი	როგორი წელია 2002?			
გზარი კლდე-ვაგვი	☐	☒	☐	☐	☐
სანივაბელი	☐	☐	☐	I, IV, X, CXX აწრჩიქ. ქვეყანა	გრემ-წვი შინაწარ-თათვის
ქალი სახრ. საქარეთელეთი	☐	☐	☐	☐	☐
სასწ-წარკვ-ეთილი ანუ?	☐	☒	☐	☐	ბარ-წარი კან-წეები
შუღარბელი	☐	☐	☐	☐	წარბ-ნიღბი-ანი კავშირი
არს სიხვბა. არს სიხვბა ანუ?	☐	☐	☐	☐	☐
ბიუროსკრბის ვეწვი	☐	☐	☐	☐	☐
	იაკო-წვირის თეატრი	☐	იაკ-წვირის ყვავილი	☐	შვადგინა აღვლავრ-ღავში-ღვა
	☐	☐	☐	☐	(.....) გრუწვი-წსკიანი
	რუსე-თის ქალბავი	☐	☐	☐	☐

გულბარელი ნათელსინღველი

ინგლისური ენის შემსწავლელთათვის

უილიამ შექსპირი სონეტები

ჩვენს მკითხველს ახსოვს, რომ გასულ წელს რვა სონეტის ახალი თარგმანები შემოგთავაზეთ. წელს შევეცდებით, გავაგრძელოთ ეს საქმე და ბოლომდე მივიყვანოთ თქვენი რჩევა-დახმარების წყალობით... ვნახოთ!

16. But wherefore do not you a mightier way Make war upon this bloody tyrant, Time? And fortify yourself in your decay With means more blessed than my barren rhyme? Now stand you on the top of happy hours, And many maiden gardens yet unset With virtuous wish would bear your living flowers, Much liker than your painted counterfeit: So should the lines of life that life repair, Which this, Time's pencil, or my pupil pen, Neither in inward worth nor outward fair, Can make you live yourself in eyes of men.

To give away yourself keeps yourself still, And you must live, drawn by your own sweet skill.

МАРИШАК

Но если время нам грозит осадой, То почему в расцвете сил своих Не защитишь ты молодость оградой Надежнее, чем мой бесплодный стих? Вершины ты достиг пути земного, И столько юных девственных сердец Твой нежный облик повторить готовы, Как не повторит кисть или резец. Так жизнь исправит всё, что изувечит. И если ты любви себя отдашь, Она тебя верней увековечит, Чем этот беглый, хрупкий карандаш. Отдав себя, ты сохранишь навеки Себя в создании новом – в человеке.

ФИНКЕЛЬ

Но почему бы не избрать пути Тебе иного для борьбы победной С злым временем? Оружие найти Вернее и надежней рифмы бедной? Ведь ты теперь в расцвете красоты И девственных садов найдешь немало, Тебе готовых вырастить цветы, Чтоб их лицо твое бы повторяло. И то, что кисть иль слабый карандаш В глазах потомства оживить не в силах, Грядущим поколениям передашь Ты в образах, душой и телом милых. Себя даря, для будущих времен Своим искусством будешь сохранен.

რად არ გწაღია, შეებრძლო სისხლიან გირანს, გამთასროლაში მეუფებით თავს რომ იწონებს? იქნებ გვინია, მარადიულს მოგიჩენს ბინას და ამ ლექსითი ხელს მოწყალებს გამოგიწოდებს?

იქნებ გწაღია, სიჭაბუკის შეგრუნეს სიმღერე, იქნებ იმ ბაღში შესვლის ფიქრად არ გეკარებებ, რაიც მომავლით მოგიმრავლებს საგანბურს, ვიდრე მოსპობს შენს კლამიტინახაგობას ცრუ ნეტარება.

ვიდრე დრო-ჟამით ნაქანდაკარ სიკვილს ვეწვეით, ვიდრემდე ებრძვის მის საჭრეთელს ჩემი კალამი, ადამის შეილთა მოღვმის წიად მადლის შეწვევით გზა გაიკვალე სიცოცხლისკენ გასაკვალავი.

სხვას უწილადე, რაც გაქვს კარგი ამ გზა-სავალში და შენც იცოცხლებ შენს მშვენიერ შთამომავალში!

თარგმნა ალ.

ქალაქაშვილმა

საკრძობიანი რეიზინგი

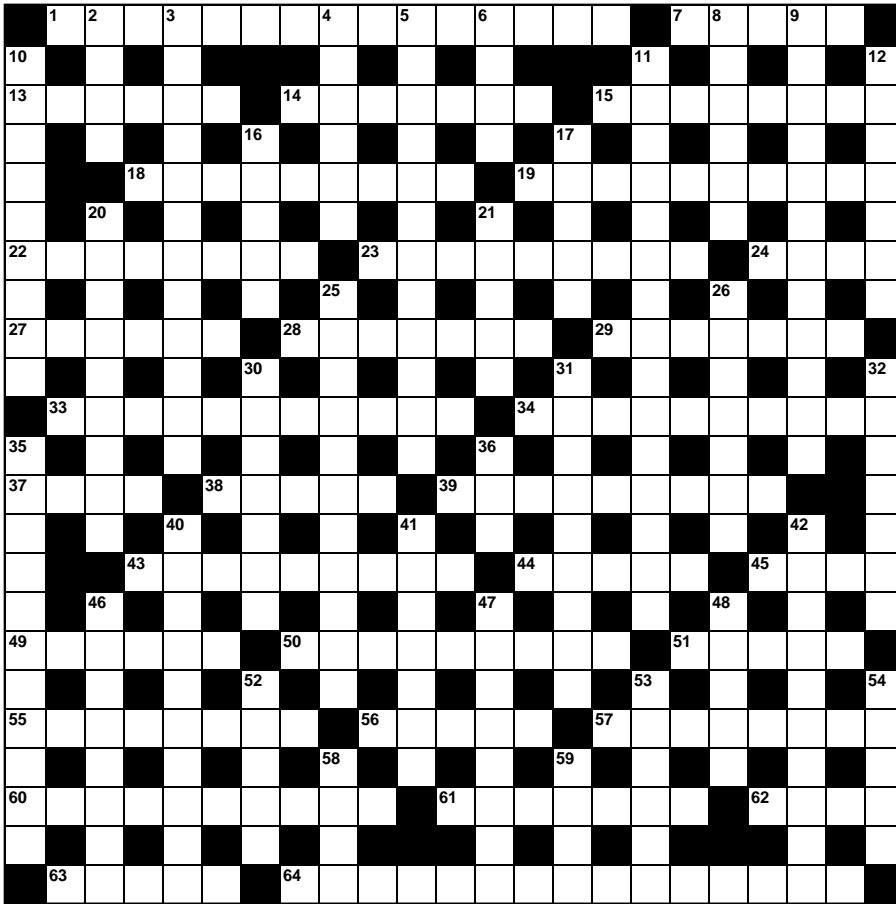
15x15 crossword puzzle grid with numbered starting points for words.

1. თუ გახსოვი, რა ერქვა რუს პოლიგ-გელე-წამყვანა, გვარად ბოროვიკს? (9). 2. პერსონაჟი ნატო ვანნაძის კინოგალერეიდან (5). 3. ინდოეთში მოღვაწე რუსული წარმოშობის მხატვარი (6). 4. „ვეფხისტყაოსნის“ ერთ-ერთი ქვეყანა (4). 5. ერთ-ერთი ჩვენი მახლობელი მღვდის „საშენი“ მასალა (5). 6. სახარების ერთ-ერთი ავტორი (4). 7. საქართველოსთან დაახლოებული ცნობილი ფრანგი კინოკომპოსი (3). 8. ცნობილი ამერიკელი კინომსახიობი და პროდიუსერი, ბერგ.(8). 9. პერსონაჟი სესილია თა-ყაიშვილის კინოგალერეიდან (3). 10. საპარა-ყარა-ყუმების პოეტურად მოსახსენიებელი სიტყვა (პოეტურად!) (8). 11. ორი ნაწილისაგან შექმნილი ნაწარმოები (4). 12. შუა აზიის ისტორიული ქალაქი (2). 13. ვენერიული დაავადება (2). 14. რამ (მოთხ.ბრ.) შეიძლება გადაავიწყოს აღამიანს ყველაფერი? (1). 15. რა ჰქვია ჩრდილოეთ ოსეთის პრემიერს? (7). 16. ცოცხალი არსების შემადგენელი ნაწილი - ზოგადად (3). 17. ყველაზე მულტიპლიკაციური ქალაქი გერმანიისა (5). 18. ძველ საბჭოეთში მოწინავე მუშის მოსახსენიებელი ერთეული (7). 19. ერთი დიდი რელიგიის საღვთო წიგნი (6). 20. მამაკაცურად უძლური მამრი (3). 21. ჭადრაკის ფიგურა (1). 22. საკუთარი საქმის შედმიწვევით კარგად მცოდნე (3). 23. არსებული, მყოფი, განლაგებული, ანუ? (1). 24. რადიკის ანაბარად ყოფნის გამომხატველი დამხმარე სიტყვა (3). 25. მაინ რიდის რო-მანი (ორი სიტყვა) (4). 26. თანამედროვე ამერიკელი კინორეჟისორი-კომედიოგრაფი, პაროდისტი (10). 27. სირიის პრემიერს (5). 28. მოცემული ადგილი ანუ რა? (2). 29. მსახიობის საპატივცემლოდ გამართულ სექსტაკლი-ლონისძიება (4). 30. არარსებული ხილვა, მირაჟი ანუ? (2). 31. ნიუ-ორკის ცნობილი ქუჩა (4). 32. რუსეთის რეს-პუბლიკა მორღოვების დედაქალაქი (7). 33. პერსონაჟი დუმბაძის რომანისა „თეთრი ბაიარალები“ (3). 34. დასახლებული პუნქტის ნაწილი (2). 35. იხილეთ პირველი გვერდის პალ-ბამონი და გაისხენეთ მისი ცნობილი როლი (6). 36. ზოგიერთი თმის საფარის „აღჭურვილობა“ (1). 37. მაღალი სადგამი, რამდენად ლოცვისას წიგნს ღვინ (10). 38. ხილი ასეთივე შეიძლება იყოს (2). 39. ჯიჰანის კოლეგა ერთი კომუნიკაცი-ციაში (3). 40. აღმოსავლური სიმბოიანი მუსიკალური ინსტრუ-მენტი (3). 41. ფრანგი კომპოზიტორი (6). 42. ამერბაიჯანის მთიანი ყარაბაღის ადმინისტრაციული ცენტრი (6). 43. რუსეთის მეფე 1606-1610 წლებში (8). 44. პერსონაჟი ჯულიეტა მამიანს კინოგალერეიდან (5). 45. ლეგენდებისა და თქმულებების გამაერთიანებელი მეცნიერული ცნება (4).

15x3 grid for crossword puzzle answers.

0-50 - საღამო! კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება! 51-80 - ხომ გვეთანხმებით, რომ ცული შედეგია? 81-120 - არა უმჯეს! თქვენ მეტი შეგვიღილით... 121-160 - კარგია! 161-190 - დიდოსტაგური შედეგია! 191-199 - ბრავო, მახსტრო! 200 - დიას, ბაგონო, პასუხები მე-18 გვერდზეა.

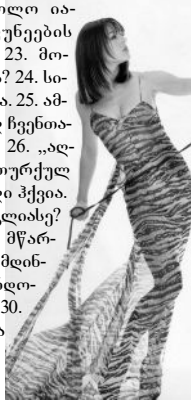
საკროსკორო რეპონატი - 2002

იხილეთ, რომ ჩვენმა საკროსკოროსმა „ფორმა“ პრესამ დაიწყო. ვაჟივანოთ ნინოჩხაიშვილმა საკროსკოროს საკროსკოროს რეპონატი მოგვაროვით პასუხები დათქვალ დროს, ვაბათს, 11-14 სთამათ.

1. ერთ-ერთი კომპიუტერული სპეციალობა. 2. კოჭის პოზიცია. 3. საკუთარ (ძველ) აზრებში გამოკეცილი ან? 4. ესგონეთის ერთი დიდი ქალაქის ძველი სახელი. 5. ადგილი, სადაც ოდესღაც სპეციფიური ქრისტიანული ნაგებობა იდგა. 6. კოტე - ცხოვრებაში. 7. როგორი კაცი იყო იეთიმ გურჯია? 8. კუნძული, სადაც სამი სახელმწიფოა განლაგებული. 9. მისტიურ-წარმოსახვითი სიგვეყენება ჩვენი (მრ.) „ცისფერყენების“ ნააზრევიდან. 10. რა არის, ვთქვით, პუშკინის შემოქმედების ძირითადი განმსაზღვრელი თვისება? 11. **ნიჩქატი შოშო** და ამ ქალბატონის დროებითი სპეციალობა დაადგინეთ. 12. მახლობელი აღმოსავლეთის ისგ. რეგიონი. 13. დუმბაძისეული ერთი მთავარი გმირის სახელი. 14. კაცობრიობის პირველი „მეხანძრე“. 15. მსოფლიო კინო-თეატრალური ხელოვნების ერთ-ერთი უდიდესი მხახიობი მამაკაცის სახელი. 16. „გმირების“ გადმოსახედი. 17. გემპერატორის დასარეგულირებელი საშუალება. 18. ისტორიული მოედანი სამარყანდის ცენტრში. 19. ვინ ვართ ჩვენ? 20. პერსონაჟი სერგო მაქარაიას კინოგალერეიდან. 21. სომეხთა ცნობილი პარტიის „საბრძოლო იარაღი“. 22. XVIII-XIX საუკუნეების პოლონელ-რუსი მხატვარი. 23. მოქმედება დაჩქარება ანუ რა? 24. სიგვეყერი მუქარის სახესხვაობა. 25. ამგვარი გიგული, იმედია, ყოველ ჩვენი-ვანს ერთხელ მაინც ჰქონია. 26. „აღმაშენებელზე“ მდებარე ერთ თურქულ სასაილოს სწორედ ეს სახელი ჰქვია. 27. როგორი სიხუბა, ვთქვით, გლიასე? 28. საავტომობილო მეთოდის მწარმოებელი ცნობილი ფირმა. 29. მდინარეების - გარონსა და დორლონის - ესგვარი საფრანგული. 30. 60-იანი წლებში საბჭოელთა „გადამრეხელი“ კულტურა. 31. ჩვენი შესანიშნავი მწერალი, ავტორი ბიოგრაფიული

რომანისა სერგანგის შესახებ. 32. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი იაპონური პერსონაჟი. 33. ქართველი თეატრალური რეჟისორი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი. 34. გაშლილი სივრცის შიში. 35. ქალაქი რუსეთის თათრეთის რესპუბლიკაში. 36. ქალაქი სუდანის სამხრეთ ნაწილში. 37. დინა ღერბინის ნამდვილი სახელი. 38. უალკოჰოლო სასმელის სახესხვაობა. 39. სიგვეყათა თამაშზე დაფუძნებული მეგვეყელება. 40. მეცნიერული კვლევის აუცილებელი შემადგენელი ნაწილი. 41. საფოსტო აგარიბუჯი. 42. მრულე ხაზების საზომი ხელსაწყო. 43. ქალაქი, სადაც თარიღი „22 დეკემბერი“ არ უნდა ახსენო. 44. როგორი იასამანი დამკვიდრდა ჩვენს ცნობიერებაში? 45. ვახტანგ გაგიშვილის შემოქმედების ერთ-ერთი პერსონაჟი. 46. ამიის სახელმწიფოს დედაქალაქი. 47. ამიის გერბითის მთავარი სიმბოლე. 48. ნაგები შაქარი. 49. ჩვენი მდინარე. 50. ქალაქი, რომლის სახელი 1992 წლის მაიმარში ყველას პირზე ეკრა. 51. სახელი კაცისა, რომელიც ცხრაჯერ გახდა ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონი. 52. ცეცხლის მიღების უძველესი საშუალება. 53. ერთ-ერთი ფრინველის ნამიერი. 54. შვილის მკვლეელი ერთი ცნობილი პერსონაჟის სახელი. 55. ქალაქი უკრაინის ვინიციის ოლქში. 56. XX საუკუნის მოღვაწე მწერალი. 57. დიდ გერბითობზე გავრცელებული ეპიდემია. 58. საგრანსპორტო საშუალება. 59. ჩეხეთის ქალაქი. 60. შესქელება-გამკვრივების შედეგად მიღებული პროდუქტი. 61. მახლობელი აღმოსავლეთის უძველესი სახელმწიფო. 62. ჭრილობაზე დასაღები რამ. 63. იაპონური ვიდეო-აუდიო ფორმა. 64. სამკურნალო-პროფილაქტიკური მიზნით ორგანიზმში დაბალმოლეკულარული ორგანული ნივთიერების შეყვანა.

ვაჟივანო პლ. კლავიაშვილი

...ა.წ. 25 იანვარს დაიწყო ჩვენი გრადიციულ საკროსკორო მარათონს, რომელსაც უკვე ჩამოყალიბებული სახე აქვს შექმნილი და უკვე თავისი გრადიციელები გააჩნია.

მოგვსენებთ, მარშანდელი ჩემპიონატებისა და საკავალიერო კაცი გურნირების შედეგების გათვალისწინებით უმაღლეს ლიგაში გაერთიანდა 30 მონაწილე. მომავალი გურნირის წესებისა და სისგემის შესახებ 25 იანვრის ნომერში ვისაუბრებთ, მანამდე კი ვთხოვთ 30-ივე მონაწილეს 20 იანვრამდე დაგვიკავშირდეს და საკუთარი თანხმობით დაგვიდასტუროს გურნირში მონაწილეობის სურვილი, რაც ამჯერად რვა გურად ჩაგარდება და მისის თვეში ექნება ფინში. თუმცა ერთმა მათგანმა, ქალბატონმა თინა ფურცელაძემ ოფიციალურად განაცხადა, რომ ჩემპიონატში ვერ მიიღებს მონაწილეობას. მას ადგილი უმაღლეს ლიგაში ნებისმიერი მომავალი გურნირისათვის შეეწახება და მისი სურვილის შემთხვევაში კვლავ უმაღლესლიგელთა შორის ჩაერთვება სასაბურთოდ. ასე რომ, ქალბატონ ნელი გორგაძესა და ბატონ კობა მამულაშვილს შორის ერთ-ერთი აუცილებელი მიიღებს უმაღლესი ლიგის საგზურს, ხოლო თუ სხვა ვაკანტური ადგილიც გაჩნდება, ორივე მათგანი ჩაეწერება უმაღლესლიგელთა სიაში.

...ჩვენ გავვიხნა იდეა, რომ უმაღლესი ლიგის 30 მონაწილე ორ ქვეჯგუფში გავანაწილოთ და ამ ჯგუფების ორ-ორმა საუკეთესო მონაწილემ გაითამაშონ ე.წ. „პლეი-ოფის“ წესით, დასწრებულ შეხვედრებში გურნირის მთავარი პრიზი და ჩემპიონის ტიტული. ეს არის მხოლოდ ჩვენი პირადი მოსაზრება, რასაც განსახილველად გავიგანთ საკროსკორო ფედერაციის სხდომაზე და მოწონების შემთხვევაში დაგვერგვით კიდევ ამ წესს. ვიმეორებთ - ეს არის მხოლოდ იდეა, რაც თავად ჩვენ მოგწონს კიდევ და არც მოგწონს... საბოლოო სიგვეყას თავად მონაწილეთა იცვეიან.

***

გურნირი ჩაგრდება, რა თქმა უნდა, პირველი ლიგის ეგიდითაც, სადაც ყველა მსურველს შეუძლია გაწვევიანდეს.

დასავლეთ საქართველოს მკითხველთა მოსაზრება კი (...იქ „ფანგამია“ მხოლოდ კვირადღეს ჩადის) შევეცდებით პასუხების მიღების იმგვარი საშუალებების გამოყენებით, რაც ჩემპიონატში მონაწილეობის საშუალებას მათაც მისცემს.

***

კიდევ ერთხელ გვსურს დაგაკონკრეტოთ, რომ ამგვარ ჩემპიონატებს ჩვენთვის ცხადად გამოკვეთილი მიზანი აქვს და ემსახურება იმას, რომ კროსკორო იყოს არა მხოლოდ გართობის ან ანგელექტუალური მარაგის შექმნის საშუალება, არამედ აღამიანთა გაცნობის, ურთიერთდაახლოების და პაექრობის საფუძველიც (...დრამატურგები და მსახიობებიც კი ვაიბრებოდნენ თურმე ერთმანეთს ძველ საბერძნეთში და ჩვენ რა დავამავთ... იხილეთ მე-18 გვერდი).

სხვათა შორის, ჩვენ ინგერეგემ მოვიძიეთ საკმაოდ დიდი მასალა იმის შესახებ, რომ 1992 წლიდან გარდება მსოფლიო ჩემპიონატები კროსკოროს შემეხებთა შორის, რამაც დაგვარწმუნა იმაში, რომ ჩვენი სურვილი უაზრო ახილება სულაც არ გახლავთ.

თარგუმად:

1. პეტრე ნაწარმოებთა ზოგადი სახელი. 4. ადამიანთა მასაზე ზემოქმედების მსურველი პიროვნება. 8. ძალიან დიდ, ასტრონომიულ დისტანციებზე ხმარებადი მანძილის საზომი ერთეული. 14. კანადის ეროვნული სიმბოლო მცენარე. 15. როგორი შეიძლება ჰქონდეს ენა კაცს?

16. იხილეთ ფორმ №5

19. აფრიკის კუნძულოვანი სახელმწიფოს დედაქალაქი. 20. ჩვენი გეოგრაფიული ობიექტი, სადაც გვიან გაბიძეს თამუნია წერეთელი აგონდება მისსავე ლექსში. 21. გახეხილი ხილისაგან დამზადებული ერთმანეთში აშვებული ფაფისებური მასა. 24. ვინ არის ადამიანი, რომელიც ცდილობს რამენაირად მაინც შეითვისოს ის ფასულობანი, რომელიც მას არ გააჩნია და უნდა რომ გააჩნდეს? 25. აფრიკის, გულისა და ყვავის მითხვე კოლეგა. 26. ფართო და გრძელი ქუჩა. 31. ელექტრო ხელსაწყო. 32. ბრინჯიანი საჭმელი. 33. იგივეა, რაც ქელეხი. 34. რიოს კარნაგალების ცეკვა. 39. ცენტრალური ევროპის სახელმწიფოს დედაქალაქი. 40. შობის დღიას კარდაკარ წაწალი და კვერახების შეგროვება. 41. მცენარე, რომლის ნათესავიცაა იაპონიის ეროვნული სიმბოლო საკურა. 42. ლომის ბოკვერის აღმზრდელი გაიძვერა ცხოველი. 47. ელექტრომაგნიტური მოწყობილობა, რომელიც გამაძლერებლის საშუალებით გამოსცემს გრამოფონის ფირფიტაზე ჩაწერილ ხმას. 48. მარიაკა ბარათაშვილის ლექსი:

„ოქტომბერში
თუ ჩვენ მხარეს გავივლია,
შეამწვევი მიმოხეულს
მინდორ-ველად,
პაწაწინა, მარჯნისფერი ყვავილია,
იმერეთში ეხასიან „.....“
(რა ყვავილია ეს)“.

49. იხილეთ ფორმ №6

52. რა ჰქვია სალაშქროს საგროფოს არჩილ სულაკაურის მღაპარში. 53. სამანქანო გექნიკით აღჭურვილი საფაროკო-საქარხნო მრეწველობა. 54. ასე ვთქვათ „ენდემური“ ადამიანი. 58. ნოდარ ლუმაბაძისეული პერსონაჟი. 59. რა ჰქვია კაცს, რომელიც ძალდთან ერთად თბილისის სამხატვრო აკადემიის ეზოში დგას. 60. რიგით მეხრე ქიმიური ელემენტი. 65. „მოქალაქე“ - პოლონურად ქვერს როგორი „მეზნანი“, გერმანულად - „ბიურგერი“... როგორი ქვერს „მოქალაქე“ ფრანგულად? 66. ბიბლიური წინასწარმეტყველი. 67. ადამიანის დასამცირებელი საშუალება. 68. ეიულ ვერნისეული კაპიგანი, იგივე პრინცი დაქაპარი. 72. ისტორიული მხარე ქვემო ქართლში. 73. ჯონათან სვიფტის მიერ მოგონილი ქვეყანა-კუნძული, სადაც იმოგზაურა ლემუელ გულივერმა. 74. ერთწლოვანი პაროსანი მცენარე. 78. დამშვიდობება ფრანგულად. 79. 1992 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების დედაქალაქი საფრანგეთის გერიკორიაზე. 80. ადოლფ ჰიტლერის სამხედრო წოდება. 84. ჩასვით გამოგვებული სიგვეა პაოლო იაშვილის ლექსის ნაწყვეტში:

„იქ, სადაც სღუმან პირამიდები,
მზის ქორწილის დროს მე დავწევები
მზისფერ სილაზე,
იქ, სადაც სღუმან პირამიდები,
შენ მომინდები,
შენი თვალები, შენი მკლავები,
შენი... (რა?)“

85. მხვლელები გვივლები გვერდში. 86. შეიარაღებული გამცილებელთა რაზმი. 87. პერსონაჟი მეფე მაქარია ფალიაშვილის ოპერისა „ბახსალმ და ეთერი“. 91. გერმანული ნატურალისტი, რომლის სახელიც დაენათა ამჟამად გაღაშენებულ მღვის ძროხას. 92. როგორი შეიძლება იყოს ბალერინა? 93. მთავარი პერსონაჟი იხინერის გვარი ეიულ ვერნის რომანში „საიდუმლო კუნძული“. 98. ემელ ზოლას რომანი. 99. ნარკოტიკული საშუალება. 100. გეოგრაფიული გოპონიმი, რომელსაც ჯეფრი ჩოსერის მოთხრობები უკავშირდება. 103. ქალაქი ლიგავიაში, მდინარე ნიაშენასზე. 104. ჯაკომო პუჩინის ოპერა და კარლო გოცის პიესა. 105. სამოთხის ბაღი.

110. იხილეთ ფორმ №1

111. ადგილი დაბლობში, სადაც დამდგარი წყალია. 112. ახლო წარსულის არგენტინელი ფეხბურთელი. 113. დასავლეთ სამოსს დედაქალაქი. 117. დედამიწის ბინადართა საერთო სახელი, რომელიც ძველ რომაულ მითოლოგიაში ქალღმერთი ფლორა კურირება. 118. ქართული მხგავრული ფილმი ერთი გრაფიკული დაღუპული შეყვარებული ველოსიპედისტის შესახებ. 119. საფრანგეთის ისტორიული ოლქი. 123. ფრანგი გრაფიკოსი, გუსტავ... (1832-1883). 124. შვეფან ცვაიგის მშობლიური ენა. 125. ვერცხლისწყლის ძირითადი მადნეული მინერალი. 129. მომღერალთა გუნდის ხელმძღვანელი. 130. რა ერქვა ბიჭუნას გელენეულებში, რომელსაც ცისფერი განისაზღვსი ემოსა? 131. სისხლისაღრევი სამეცნიერო ენაზე. 136. რა ჰქვია არძინას? 137. ძველი სპარსელი მეფე, რომლის სახელიც ხმარად ერთ საკანცელარო ნივთთან ერევით ხოლმე. 138. როგორი შეიძლება იყოს ოღნაე წაგრძელებული რამ? 139. უცოდინარი ბიჭუნა ნიკოლაი ნოსოვის მღაპრიდან. 140. იგალიის ოლქთაგანი. 141. არკადი რაიკინის სახელობის თეატრი მოსკოვში.

შვებულად:

1. იხილეთ ფორმ №4

2. კოსმოსური სივრცეების დასაპრობი საშუალება.

3. **არსებობს ასეთი ანაქლოგი:** მიხი მაგარეხლის ლიანდაგზე გასრესილ თავგს ნახავს... გვარი ჩაწერეთ ლიტერატურული პერსონაჟისა, რომელსაც ვიერთხა შეადარა ანეკდოტის გმირმა.

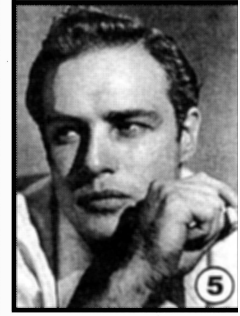
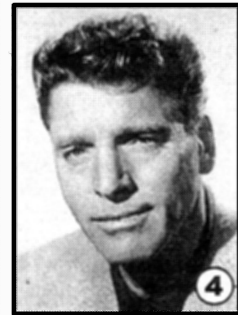
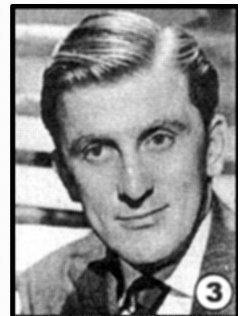
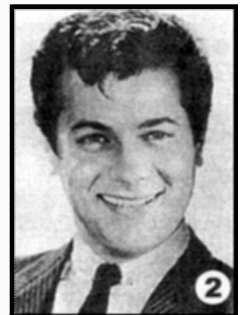
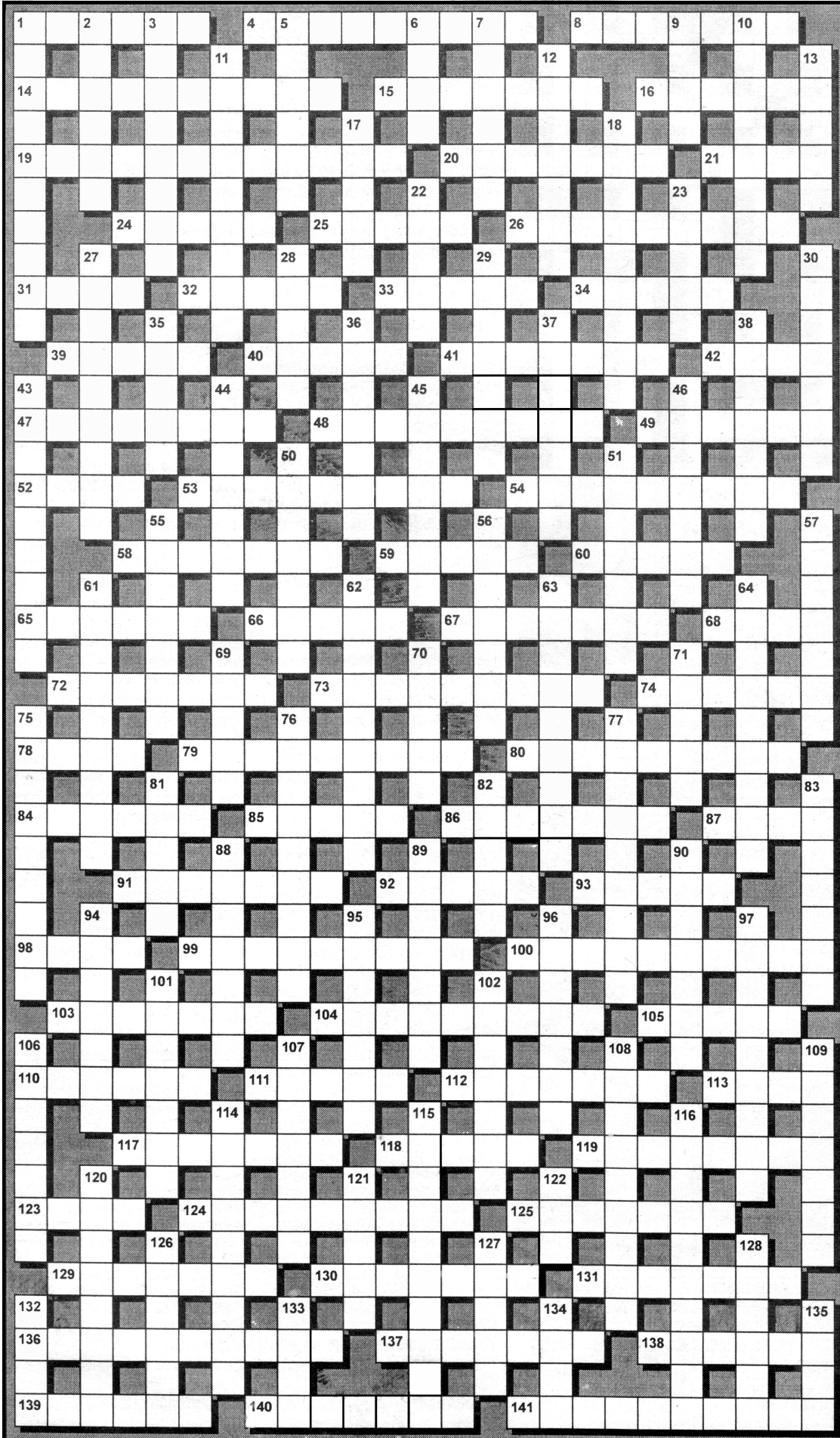
5. მრავალნიშობიანი ხის სამხედრო ხომალდი. 6. რა ერქვა ფინელ საბავშვო მწერალ ქალს, გვარად იანსონს? 7. ფედერიკო ფელინის მშობლიური ქალაქი იგალიაში. 9. მარადმწვანე მცოცავი ბუჩქი, რუსულად - **Плющ**, ინგლისურად - **Ivy**... სხვა ენებზე არ ვიცი. 10. მუსიკალური ნაწარმოები ორკესტრისათვის. 11. აწ განსვენებული ადამიანის მოსახსენიებელი ფამილარული სიგვეა. 12. აღმოსავლური ქართული წარმოშობის თეთრი ღვინო. 13. „ფრინველი“, რომელიც „თავის ჭიას ახარებს“ ერთ თქვენთვის მეგაღ ცნობად ნაწარმოებში. 17. ყორნებთან ერთად არწივთან შერკინებული მრავალწლოვანი ფრინველი. 18. სამთო-სათხილამურო სპორტის „თავისუფალი“ სახეობა. 22. ფერი, როგორიც შეიძლება იყოს თუთა, თვალები და ქათამი... ანუ მოთავისფრო ჭრელი. 23. დედაცნობი ცხვარი. 27. მუსიკალური ნოგის ნახევარი ან მთელი გონით ცვლილება. 28. რძის პროდუქტი. 29. არგემიდეს გყუპისკალი ძმა ძველ ბერძნულ მითოლოგიაში. 30. მკურნალობა - ლათინურად. 35. რა ერქვა ნობელის პრემიის ლაურეატ ნორვეგიელ მწერალს, გვარად ჰამსუნს? 36. ალექსანდრე სპენდიაროვის ოპერა. 37. „ქარხანაში მომუშავე 32 მუხჯი მუშის“ საერთო სახელი ერთ საბავშვო გამოცანაში. 38. გიპიური საკალაბურთო გერმინი. 43. რუჯერო ლეონკავალოს ოპერა. 44. მაგარი კრისტალური ქანი. 45. სახელმწიფო, სადაც გარდაიცვალა ერნესტო ჩე გევარა. 46. წარსულის ცნობილი მრავალსკაროსანი ფილმი ჩარლტონ ჰესტონის მონაწილეობით.

50. **იხილეთ ფორმ №3**

51. წარმოიდგინეთ ძაბრი, ახლა გაიხსენეთ რა შეიძლება იყოს ძაბრისებური? 55. სიგვეა, რომლითაც წყლის დამტარებელი მოიხსენებოდა ძველ თბილისში, თუნდაც ბაბილინი. 56. იგივეა, რაც ობობა. 57. სწორწილადის დაავადება. 61. ვინ არის არხოტი დაბადებულ-გამრდილი კაცი? 62. 1937 წელს შექმნილი ქართული მწერალი, რომლის ნამდვილი გვარი სირბილაძე გახლდათ. 63. „(.....)“ გაქვს თვალები და, თავად ჰგავხარ მღვას...“ - ჩასვით პირველი სიგვეა ამ ძალზედ ცნობილ ფრაზაში. 64. რა შეიძლება დაწეროს მრავალჭინბახულმა ადამიანმა სიბერეში? 69. სოფელი ონის რაიონში, კავკასიონის მთავარი წყალგამყოფი ქედის სამხრეთ კალთაზე. 70. ერთმანეთთან დაკავშირებული განმეორებადი მოვლენათა ერთობლიობა. 71. როგორია სახემოლქული ადამიანი? 75. რა ერქვა ერთ-ერთ ცნობილ ჰავგავაძეს ჩვენი ისტორიაში? 76. სექსუალური გარყვნილება ფსიქოლოგიურ ენაზე. 77. ერთგვარი წვნიანი მსხლის ჯიში. 81. „უსიცოცხლო“ ქიმიური ელემენტი. 82. რა შეიძლება შესთავაზოს მოჭადრაკე მოჭადრაკეს თუ საჭადრაკო დაფაზე ორი მეფეა დარჩენილი? 83. რა ჰქვია ძველდღის ცოლს? 88. ერთგვარი გაერთიანება. 89. ნელეუდი, რომლისგანაცაა დამზადებული არც-თუ ისე ხელმოცარული ოლიმპიელების მედლები. 90. პლანეტა მერკურის ძველქართული სახელწოდება. 94. თანამედროვე ფრანგი ფეხბურთელი, კოსიკი... 95. აფრიკელი, რომლის სახელობისაცაა მოსკოვის საერთაშორისო ურთიერთობების სახელმწიფო ინსტიტუტი.

96. იხილეთ ფორმ №2

97. სახელმწიფო ბელიზის დედაქალაქი. 101. კამპატა სოფელი. 102. როგორი შეიძლება იყოს შეიღოთიანი ადამიანი? 106. სამხედრო-საბრძოლო საშუალებებით მოწინააღმდეგის სრულ იზოლაციაში მოქცევა. 107. მაჰმადიანების რელიგიური დღესასწაული. 108. მაკაცური სასქესო ჰორმონი. 109. ძალიან თხელი ქსოვილი. 114. ერთ-ერთი მათემატიკური სიმბოლო, რომელიც წარმოებულის საპირისპირო მოქმედებას ასრულებს. 115. თანამედროვე კოსმონავიგაციის მამამთავარი რუსი გამოგონებელი და მეცნიერი. 116. როგორი იყო ქალი, რომლის შესახებაც მაინ რიმა რასობრივი პრობლემების შემცველი რომანი დაწერა? 120. მმართველობის ორგანო - უხუცესთა საბჭო ძველ საბერძნეთში. 121. ბიბლიური პერსონაჟი, რომელიც ღმერთმა დასაჯა იმის გამო რომ არ სურდა საკუთარი ძმის ქვრივი შეერთო ცოლად. 122. იგივეა, რაც პირი. 126. საგნის მოხაზულობა. 127. ის, რაც შეიძლება გადაგვეტრას კაცს თვალები. 128. რა არსებობს პირველი ნომრით ჩვენს დედაქალაქში? 132. რუსულად - **Белуга**, ქართულად - ? 133. პარიზის ერთ-ერთი გარეუბანი. 134. ივან გურგენევის მოთხრობა. 135. იგივეა, რაც მარჯანი.

	1	2	3	4		5	6
7						8	
					9		
10					11		
				12			
	13					14	
	15					16	
17		18	19			20	21
22							23
			24				
25							26

ფანტაზია

პასუხები გამოქვეყნდება მომავალ ნომერში

კითხვა №1

ლეგენდის თანახმად, ღმერთმა, დედამიწის შექმნის შემდეგ, მთელი დარჩენი გამოუყენებელი მასალა კუთხეში მიყარა. ამიგომაც ახლა იქ არის ყველაფერი: გყეები, უღაბნო, მთები...

რა იპოვინსება?

კითხვა №2

ერთხელ, მას შემდეგ, რაც ცნობილმა მევილინემ რობერტ ბიგლერმა თავისი კონცერტი დაასრულა, მას დიდხანს იძახებდნენ „ბის“-ზე, მაგრამ მსახიობმა განუმარტა პუბლიკას, რომ თეატრში მას არ შეუძლია ჩაატაროს ეს ღონისძიება და მაყურებლებს შესთავაზა საღამოს ქალაქის პარკში მისულიყვნენ „ამის“ გასამართავად.

რა იპოვინსება?

კითხვა №3

რენგვენის გამოგონებამდე ექიმებისათვის პოპულარული იყო რჩევა იმისა, თუ რა უნდა წავლდნენ დასტავარს თან, ვთქვათ კრილობიდან გყვის ამოღებისას

მაინს რა უნდა წავლდნენ თან პაინს?

კითხვა №4

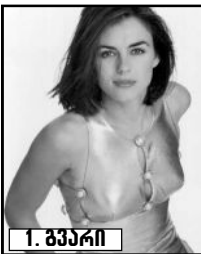
ცნობილი ფრანგი იმპრესიონისტი ედუარდ მანე ერთხელ პარიზის მახლობლად მდებარე სოფელში იხვეწებდა. იქ მას მიუახლოვდა ადგილობრივი ეკლესიის წინამძღვარი, რომელმაც მანეს სთხოვა ეკლესიის მოხატვა. მანე დათანხმდა და საკმაოდ სწრაფად გააკეთა ეს. ეკლესიის წინამძღვარმა როგორც კი ნახა ფრესკები, აღშფოთდა და შესწივლა მხატვარს: „კი მაგრამ,

გასული ნომერი „ფანტაზიის“ პასუხები

1. ივლისსებმა მერი შელის რომანი „ფრანკენშტეინი ანუ თანამედროვე პრომეთე“. 2. საჭადრაკო როქი. 3. ღმერთი. 4. რებრფორდმა დირაკს უთხრა - „ნობელის პრემიაზე უარის თქმა უფრო მეტი რეკლამაა, ვიდრე მისი მიღება“. 5. მსახიობმა მეგობარს ჩარლზ დიკენსის „კოლეჯის გვისგის თავგადასავალი“ ანუქა. 6. ეს სუბიექტები არიან მოსკოვის -ს შესასვლელში მღვარი ქანდაკების პერსონაჟი ქალი და კაცი. 7. გროამი ხის ცხენის შეგება. 8. ამ დროს სადგურზე ლევ გოლსტონი გარდაიცვალა. 9. ნილს ბორმა დანიის ფესბურთელთა ეროვნული ნაკრების 11 ფესბურთელი ჩამოწერა. 10. სოსისეის ვირლანდა „სვასტიკის“ ფორმით იყო გაკეთებული. 11. როიალის კლავიატურაზე. 12. ამ ქალაქების ძველ სახელებში „სტალინი“ ფიგურირებდა.

4. მსოფლიო ჩემპიონატი.

ყოველ მუხი სპორტულად გამოქვეყნდება 25 კითხვა, რაზედაც პასუხი ყველა ხელმისაწვდომი საშუალებით მიიღება (ტელეფონი, ელქტრონული ფოსტა, საფოსტო გზაპნაწილი). კითხვები არ იქნება დაფუძნებული მხოლოდ ზუსტ ინფორმაციულ მასალაზე. სამი გამარჯვებული პიროვნება მათში სპორტულ პრიზებს მიიღებს

1. გვარი

1. **ფოტო №1.** 2. ზაფხულის უბედურება მიწათმოქმედლისათვის. 3. ყელის დაავადება. 4. ხმელეთის და მღვის შესაყარის სახეობა. 5. XIX საუკუნის დიდი რუსი მოჭადრაკე. 6. ბულგარეთის ისტორიული რეგიონი. 7. **ფოტო №2.** 8. **ფოტო №3.** 9. ქსოვილის ბუსუსი. 10. მღვდელსაც შეეშლება. 11. **ფოტო №4.** 12. დამხმარე, შემადგენელი ნაწილი. 13. თავმლები ანუ ვინ? 14. ჩინეთის გაბეტი „ქენმინ (.....). 15. მთავარი პერსონაჟი ფილმისა „ადამიანი-ამფობია“. 16. ჩვენი საესტრადო მომღერალი. 17. **ფოტო №5.** 18. **ფოტო №6.** 19. **ფოტო №7.** 20. შოთა გაბელაიას პერსონაჟი ფილმში „სამანიშვილის დედინაცვალი“. 21. ცნობილი რუსი (საბჭოთა) ავიაკონსტრუქტორი. 22. სიგყვაკამულაობა. 23. დეილის მულტკოლევა. 24. პერსონაჟი ფილმისა „შესხედრა მთაში“. 25. მოიჯარე ანუ? 26. წარსულის ცნობილი ბრავილიელი ფესბურთელი.

4. დამინ-ანი სახელი

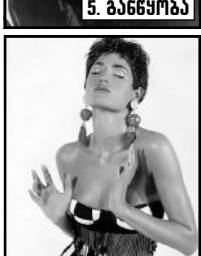
2. ქვედა

5. განწყობა

3. პროსანი

7. ნენია

6. გვარი

ამ წლის თებერვლის შუა რიხსებზე გამოვა მრავალგვარდანი ყოველთვიური ჟურნალი „ფანტაზია“. სიღაც დავინყვებთ დანაიკრებ საფხებართო ვიქტორინას ოთხ მუხად. ყოველი მუხი გარკვეული თემატიკით იქნება შემოფარბული და შემდები თინაარსი იქნება: 1. პართული ფხებართი 2. საბჭოთა ფხებართის ისტორია 3. პართის ფხებართი

თარგუმად: 2. ის, რაც საერთო ჰქონდათ ლეგენდარულ მეფე არტურს და ზვიად გამსახურდიას გეომეტრიულობის გათვალისწინებით. 5. ეს ჭურჭელი ამ კროსვორდის შემდგენელს მხოლოდ სკოლაში უნახავს ქიმიის გაკვეთილებზე... რომელი? 7. პარკოსანი მცენარე, რომელზე დაკვირვებებითავე შემკვიდრებითობის კანონი აღმოაჩინა გრეგორ მენდელმა. 13. ხმელთაშუაზღვისპირა „ლას-ვეგასი“. 14. ყველაზე ცნობილი და ყველაზე დაფასებული ესპანელ კინორეჟისორია შორის. 16. ინგლისურენოვანი წარმოშობის სიგყვა-აბრევიაცურა, რომელმაც თითქმის ყველა ენაში შეაღწია. 17. ყველაზე ცნობილი ბალგიმორელი მწერლის სრული სახელი და გვარი უნდა მოათავსოთ ამ თერთმეტ უჯრაში. 18. რა ეწოდება პაიკის გადაადგილებას e2 უჯრიდან e4 უჯრაზე ჭადრაკში? 21. ყველაზე დაზარალი ქალი სამხრეთამერიკულ სერიალებში. 22. სახელი წარსულის შედური წარმოშობის ულამაზესი ჰოლივუდელი კინომსახიობი ქალისა. 23. ორგანული ნივთიერება, რომელიც ხელს უწყობს ცოცხალ უჯრედებში მიმდინარე ქიმიური პროცესების აჩქარებას. 26. ძველი გერმანული გომის, ხერუსკების ბელადი, რომლის ჯარმაღ გაანადგურა რომაელები ტევტობურგის ტყეში ქრისტეს დაბადებამდე რამდენიმე წლით ადრე. 27. ჯორჯ გორდონ ბაირონის პოემა და ადოლფ ალანის ბალეტი. 31. ქუთათურების რუსი რძალი ჩვენთვის უკვე საკულტოდ ქცეულ ფილმში. 32. ადრეული ხანის ქრისტიანობის სიმბოლო, რომელსაც ყოფილ სსრკ-ში კვირაში ერთი დღე ჰქონდა მიძღვნილი. 33. ცარიელი და ფუყე თავის სიმბოლო ბალეტი კულტურა. 38. რა მიზნადირა ჭრიჭინამ? 39. ალექსანდრე ჩაკოვსკის რომანი ეპოპეა ლენინგრადადელთა შესახებ. 40. „მამულუქის“ ავტორის ნამდვილი სახელი... გვარი თათარაშვილი გახლდათ. 43. დუმბადის ერთ პერსონაჟთან მეგად დაახლოებული მცენარე. 44. ბილი უაილდერის ფილმში, „ჯამში მხოლოდ ქალიშვილები არიან“ (საბჭოეთში ასე მოიხსენიებდნენ) მთავარ როლებს ასრულებენ: მერილინ მონრო, გონი კერტისი და... მესამე მამაკაცის სახელი და გვარი გაისხენეთ. 45. სიგრძის ძველებური არაბგრაფიული საზომი ერთეული. 48. აშშ-ს პრეზიდენტის მოსახელე ქალაქი ოჰაიოს შტატში. 49. რა შეიძლება იყოს ლაყე? 53. თეთრი ფქვილისაგან გამომცხარი გეომეტრიული ფიგურა - გორის - ფორმის ნამცხვარი. 54. სურვილი ვინმესთვის რამეში ჯონისა. 55. ყვავის საყვარელი რძის პროდუქტი იგავ-არაკებში. 60. ყველაზე ცნობილი თერძი ქართულ სინამდვილეში. 61. სახელმწიფო აღმოსავლეთ აფრიკაში. 62. ჩასვით გამოცოცხებული მცენარე ანა კალანდადის ლექსში:

**„ერთ ფოთოლი შენი, მზაზე მოყვითოლი,
ქარავნს აწყობია
და ნასულა შენაჲ, გაფრინილა შენაჲ,
მინას დაჰკონია,
იხა ბული მინი სხვათა, სხვათა სხვათა
უყვი გაგონა...
არ პანსოვარ ალბათ, არ პანსოვარ ალბათ
ჩუპი (.....რა?)“**

65. იბერეთშია, თამარონი, მერმისი... რომელი სიგყვა ერთოდა ამ სიგყვებს ახლო წარსულის თბილისში? 66. ის, რაც გააჩნია ალუბალს და არ აქვს მაყვალს. 67. ის, რაც შეიძლება გაგებდეს მუშაობისას ქანცა-წყვეტილს. 71. დაახლოებით იგივე დანიშნულების მქონე გეოგრაფიული ობიექტი ძველი ბერძნებისათვის, როგორც იაპონელებისათვის ფუძიაშაა. 72. მართლმადიდებლური ეკლესიის დამოუკიდებლობა. 75. გიროფისმაგვარი მცენარე. 76. XX საუკუნის ირლანდიელი მწერალი, ავტორი რომანისა „ულისე“. 77. კუნძული გირენის ზღვაში, მიეკუთვნება იტალიას. 82. სისხლის სამართლის დანაშაულის კვლევის მეთოდის შემსწავლელი ადამიანი. 83. ჩვენი პარლამენტარი. 84. მრავალცლოანიობა, ანუ რა? 85. მცენარეში ფოტოსინთეზის დროს გამოყოფილი ფქვილოვანი ნახშირწყალი.

შვიტულად: 1. დიდი მუსიკალური ნაწარმოები ორკესტრისათვის. 2. წყალსაცავი აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე. 3. ოსკარ უაილდის შემოქმედების ყველაზე ცნობილი ღირსიანი. 4. სოფელი აფხაზეთში გულრიფშის რაიონში. 6. ბასკების დასახლებული ქალაქი ესპანეთში. 8. სამკურნალო მცენარე, რომელსაც ასწლოვანსაც უწოდებენ ხოლმე. 9. მდელის თანამეშვე. 10. ზღვის დიდი ფრინველი. 11. სიგყვა, რომელიც ფსიქოლოგიაში თიდიპოსთან და არასრულფასოვნებასთანაა დაკავშირებული. 12. მოძრაი, ანუ როგორი? 15. პოლ გოგენის საყვარელი კუნძული წყნარ ოკეანეში. 19. როგორი კლუბი იყო და არის ? 20. ფედერიკო ფელინის ფილმი. 24. კონსტანტინე გამსახურდიას „დიდოსტაგის მარჯვენას“ პერსონაჟიანი. 25. გეოგრაფის გამოგონებული სემუელი. 28. სიქარისა და დროის ნამრავლი ფილმში. 29. მეტსახელი ფეხბურთელისა, რომლის სახელობის თასიც თამაშდება ჩვენში მინიფეხბურთში. 30. ქალაქი ფლორენსის შტატში აშშ-ში. 34. ცნობილი რუსი სიმალღებე მსგომელი, რომელმაც მსოფლიო რეკორდი დაამყარა გოკოს ოლიმპიურ თამაშებში 1964 წელს. 35. ქალაქი ახალ ზელანდიაში. 36. სიგყვა, რომელიც ცვლიდა „კუოსურს“ საუკუნის დასაწყისის საქართველოში. 37. რა ერქვა რობინ პულის სატორზე? 41. ეს მხოლოდ კატას შეუძლია. 42. გამსახურდიასეული თარაშის გვარი. 46. ილია ჭავჭავაძის „მგზავრის წერილებს“ პერსონაჟი. 47. როგორია წარმოსადგვი ადნავების მამაკაცი? 50. „თეთრ ოქროდ“ წოდებული მცენარე. 51. რა ჰქვია

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
				10			11		12
13					14				
				15					
16			17					18	
		19					20		
21				22			23		
			24			25			
26					27				
28					29			30	
		31			32		33		
	34				35		36		37
38			39			40			
		41				42			
43				44				45	
			46				47		
48					49				
50					51			52	
		53			54		55		
	56			57			58		59
60			61			62			
		63				64			
65					66			67	
68					69			70	
71				72					
			73					74	
		75			76			77	
	78				79			80	
82							83		
84						85			

რიგოლეგოს ქალიშვილს ჯუზეპე ვერდის ოპერაში „რიგოლეგო“. 52. ღვთის სადიდებელი შეძახილი ეკლესიაში. 56. უპირატესად ნერვიული ქალების დაავადება. 57. საბჭოთა კავშირიდან დასაუღესოში გაქცეული რუსული ბალეტის ლეგენდა, რუდოლფ... 58. რუსი გენერალ-ფელდმარშალი, (.....)-დე-გოლი. 59. მოხეტიალე სტუდენტი-სწავლულის მოგადი სახელი შუა საუკუნეების ევროპაში. 63. მიხეუელ-მოხეუელი მოხვეული გზა. 64. ბაროკოს სტილის თვალსაჩინო წარმომადგენელი, პიეტრო პაულ... 68. ექსპრესიონიზმის წარმომადგენელი ავსტრიელი ფერმწერი, ოსკარ... (1886-1980). 69. ქარის სიძლიერის შემფასებელი თორმეტგვლიანი შკალის ნათლია ინგლისელის გვარი. 70. ცნობილი ქართველი ფერმწერი და გრაფიკოსი, შემქმნელი ტილოებისა „თევზის ბაზარი ვენეციაში“ და „ნიკების გამოიდგელო“. 73. ძროხის პარკის ქვედა ნაწილი. 74. გვარი სამხრეთაფრიკელი ვიქტორისა, რომელმაც ერთი „ლეგენდის“ თანახმად პირველი კროსვორდი შეადგინა პაგმორად ყოფნისას. 78. სცივერ სივალის კინოროლი. 79. კუნძულიანი სახელმწიფო წყნარ ოკეანეში. 80. პაგორდის თავ-სახურავი. 81. პოლონელი ფანტასტი, ავტორი „სოლარისისა“.

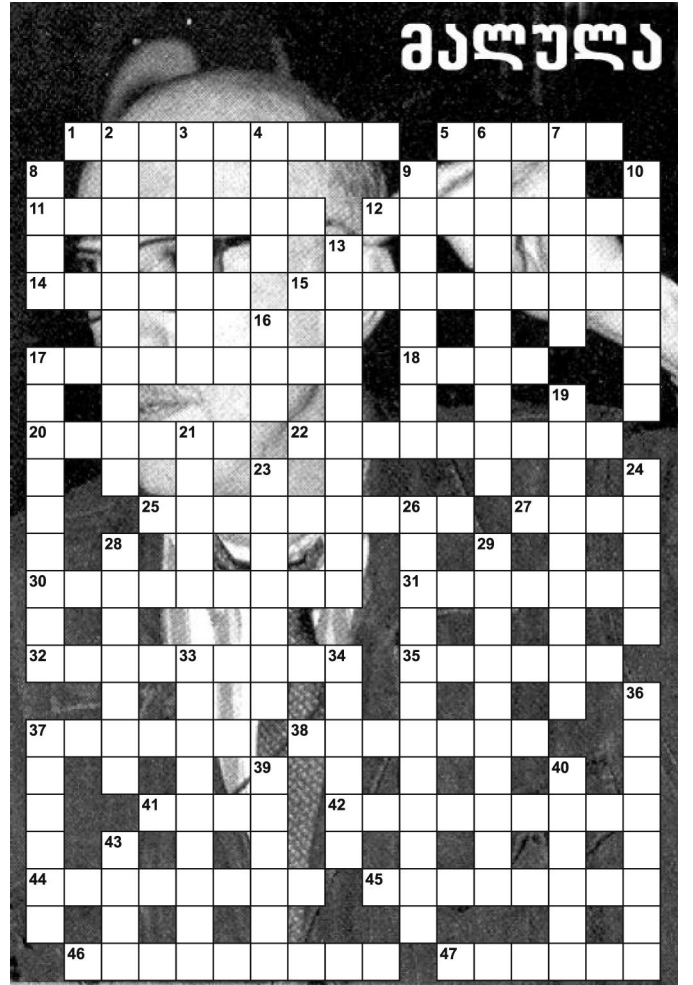
ნერწყვის გამოყვება ლიფტი პივს	აღ. ტოლ- სტონს „ბიჭვანა“	ჯანი როდარის ხაზვის ბიჭვანა	ულმა- ლიომ ბიჭვიოს საბარყო	ვირის ღა ხაზვის საბარყო ნაბიჩარი	ვინ არის ჯიქი- ღაჩარი?	რჩეული საზოგა- დოება	ქვეყანა- ქვეყნული წყნარ ქვეყნული	პოპკის კუთხილი ნახევარ- ქვეყნული		
				XIX ს ნიგალილი ქიმიქოსი, ქვედაქ...	ნიგალილი „ქვედა ბარანის პედიკი“					
საროს- ქიპო ლილი ანდარი								პოპკ- ღარული როქ- ქვეყნი	ფარული ლიხინა	
მიჩან- ღარი ქვეყნა- ღა					მიჩინ- ქვეყნ ბარანის ხაზვი					
			ქაღაქი საზოგა- ბეთიანი	ქაღაქი სარული სარული თაქი				ჩვენი სახელო- პანი ფან- ბურთილი	ქუსი- ქოსთა ქვეყნი	ქუსა- ნიღბი საქვე- ღაება
ქველი რომის ხმობილი ქოსელი				სახელო- ღახელო ნახები	ბაბა ქანაღაქი					
პირბადა					მიხილ ღარყო- ხმოვის პოპა	სიქველილის ღვართი ნიღპ- ნიგვი	ქვეყანა სახე- ლოქ ქვეყნიქაქი			
		ქაქანი ქარქანი „მიფრიღა- ქანი...“					ნიგვი პოპკი პოპკი რაროსიქი			
	ნიგალილი საღაქი ფარანი მომღარ.	თაქანაქი სახელო ნიგალილის ქაღაქი			პოლო- ვანი პოპკული ქაქანი			ქაქანი მხარული ქვეყნიქი	ღილი ფარანი მომღარ- ბიქოსი	
				ქოქო- ღარ მომღარ		ქარქის ღარყო- ღარული მომღარ				ჩახლო- თული სიგვანი
	მომღარ სახელი პოპკის ხარი					ბანთი- ლი, აისი...				
			მხარყო ქაქანი ქაქი				პოპკა- ღარი სარული ქაღაქი			
ბაბა ნიგალილის ქვედა ალქაქი				მომღარ- ნიგვი საღაქი „მომღარ...“			საქანი		ღაღიღარ- ნიგვი მომღარული ნახები	
			მხარანი საღაქი საღაქი					მომღარ- ნიგვი საქანი	მომღარ- ნიგვი საქანი	ქოსთანი მომღარ მომღარ
ღილი ბარინა- ღარი ქვეყნული				ქაღაქი პოპკი						
	ქვეყნის საბარყო „ქაქანი- ქაქანი“	მხარანი (.....) საღაქი	ნიგვი- სარული მომღარ	ქაღაქი, ქაქანი ქაქანი ღარ				ბარინა- ღარი ქვეყნა- ღარი		
	ქაქანი ქაქანი				<i>მედიცინა ინგვი</i>					
					ქაქანი ქაქანი	ღარის ღილი მომღარ- ვეთი				
			ქაქანი- ნიგვი საღაქი- ღარი				საბ- ქოქარი პოპკი- ღარი			მხარანი- ნიგვი საღაქი
	საოქონი ქაქანი ბარინაღარი		<i>პოქანი</i>		ნარული ღარი ნიგვი					სხარანი- ნიგვი საღაქი
	ქაქანი- ღარის მომღარ						საბარ- ღარი საღაქი	მომღარ- ნიგვი საღაქი		
	თაქანი ქაქანი ბარინა საღაქი				ქაქანი- პარსო- ღარი			საბარ- ღარი ღილი ქაქანი		
				ქაქანი ქაქანი						
							მომღარ- ქაქანი მომღარ...			ქაქანი ქაქანი

თარაზულად:

1. დღეს „დაბალული“ კაცის ნაწარმოების სახელი. 5. მომხიბვლელი ანუ რა არაჩვენებურად? 11. რიცხვი, რითაც ვიდაის ვიდაციანობა გამოიხატება ხოლმე უდიერი საუბრისას. 12. თავისუფალი, დასაკავებელი ადგილი. 14. ვალგერ სკოგის ნაწარმოები. 15. ლეო ქიაჩელის გაიომის გვარი. 17. უკეთური საქმეების მხლართავი ანუ ვინ? 18. ბრანბილიური ფეხბურთის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი წარმომადგენელი ორმოციოდე წლის წინ. 20. იაპონელთა საყვარელი მცენარე. 22. ასაწვეი მოწყობილობა. 25. უძველესი სომხური ციხე-სიმაგრე და ამავე სახელის სიგარეტიც. 27. „მეორე“ - ანუ? 30. ვახტანგ VI-ის სახელთან დაკავშირებული რუსული ქალაქი. 31. ასე ვთქვათ, რუსული თამბაქო. 32. იდუმალბით მოცული, უცნობი ანუ ვინ? 35. სხვადასხვა ღვინის ერთმანეთში შერევა ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით. 37. ჩვენი მითოლოგიური ამირანის საგოფო. 38. სასკოლო მათემატიკური ცხრილების ავტორი. 41. მეტყველების ნაწილი. 42. ქალაქი ბელორუსიაში. 44. ახლო წარსულის ინგლისელი მომღერალი, კლიფ... 45. ქალაქი-პორტი ლიგვაში. 46. ქალის სქესობრივი ორგანოების ავადმყოფური შეკუმშვა, რაც ხელს უშლის შესაბამისი აქტის ჩატარებას. 47. ჩვენი კულტურის მინისტრი.

ჟეალად:

2. სპორტის „საცირიკო“ სახესხვაობა. 3. „მგლური იმიჯის“ მქონე ქალაქი რუსეთში. 4. თანამედროვე იტალიელი კომპოზიტორი. 6. გურამ რჩეულიშვილის მოთხრობა. 7. ისრაელის საიდუმლო პოლიცია. 8-17. ამჯერად ვინ იმალება კროსვორდის უკან (სახელი და გვარი). 9. ქართველი პოეტი-პარლამენტარი. 10. ფასი ანუ რა? 13. ძველი მექსიკური სერიალის - „მდიდრებიც გირიან“ - პერსონაჟი. 16. ჰიტლერელთა სარაკეტო დანადგარი. 19. განმსჯელ-გამსამართლებელი ორგანოს სახესხვაობა. 21. ერთ-ერთი ყველაზე გიგანტური ქართველი მოჭიდავე. 23. ერთ-ერთი მეომარი მხარის მიერ მის პორტზეში მდგომი საფაგო გემების დაგყვევა. 24. თანამედროვე ფრანგი ფეხბურთელი. 26. სინგაქის თვალსაზრისით, წინადადება ასეთი შეიძლება იყოს. 28. უდაბნო ჩილეში. 29. კარგი გეპირი პასუხის სახესხვაობა. 33. ვინ იყო თავისი საფეხბურთო ამპლუით გაიომ ჯეჯელაეა? 34. იმერეთის მხარე. 36. უკანასკნელი „სუბიექტი“ ჯეიმზ ფენიმორ კუპერის შემოქმედებიდან. 37. ვინ იყო თავისი დინასტიით ალა-მაჰმად-ხანი? 39. გოეთეს ნაწარმოები. 40. როგორი პიროვნება გახლდათ, თუნდაც, შუშანიკი? 43. ხაჭაპურის სახესხვაობა.

გალუა

დასვენება საუკეთესო და იშვიათი საშუალებაა საქმეზე ფიქრისათვის.

უხრობი ავტორი

*** საუკეთესო მუშები ყველაზე მეტს მუშაობენ და ყველაზე მეტს ისვენებენ.

გოპ პოპკინსი

*** „მარადიული არდადეგები“ - აი, ჯოჯოხეთის საუკეთესო განმარტება.

ჯორჯ ბარნარდ შოუ

*** არასოდეს არ ვარ ისე დაკავებული, როგორც დასვენების კამს.

სიხარონი

*** არაფერია ისე დამღლელი, როგორც სხვისი დასვენების ყურება

ანჯელი სოკი

*** ტურიზმი საუკეთესო დასვენებაა, მაგრამ დასვენება

ტურიზმს ჯობია.

უხრობი ავტორი

*** ყველაზე მეტად კვირა დღეს შაბათი საღამო ამშვენებს.

ვილბერ სსსპორნი

*** მე ვმუშაობ მთელი კვირა და დასვენების დღეებშიაც არაფერს ვაკეთებ.

პენრიკ იაროკინსი

*** ნეტავი იმ დროს, როცა კვირა დღეს მართლა დასვენება შეიძლებოდა!

უხრობი ავტორი

*** იმისათვის, რომ ორშაბათიდან ახალი ცხოვრება დაიწყეთ, ჯერ კვირა უნდა მიიყვანოთ ბოლომდე.

უხრობი ავტორი

შეგებულება არის თავისუფალი დრო, რაც ეძლევათ მომსახურებს, რათა მათ გაიგონ, რომ მათს გარეშე შეუძლიათ მუშაობა წელიწადის დანარჩენ დროს

ლუი ფორპენი

*** რა არის ჩვენი ცხოვრება? ორი კვირა პლაჟზე ყოფნა და 50 - ხმელეთზე.

უხრობი ავტორი

მსოფლიო წარდგენა რომ დაიწყო, წვიმა 40 დღის და ღამის განმავლობაში მოდიოდა... ანუ მუსტად ისე, როგორც ჩემი შეგებულების დღეებში.

როზარტ ორპენი

*** ერთნი სასწრაფოდ მიდიან შეგებულებაში, რათა დაისვენონ, მეორენი კი ამავე მიზნით შეგებულებიდან ბრუნდებიან.

უხრობი ავტორი

*** შეგებულების დაგეგმვა ძალზე ადვილია: უფროსი გეუნება, თუ როდის უნდა დაისვენო, ცოლი კი განსაზღვრავს - სად.

უხრობი ავტორი

*** არავის ისე არ სჭირდება შეგებულება, როგორც კაცს, რომელიც ეხს არის შეგებულებიდან დაბრუნდა.

ელბერტ პაპარდი

*** თუ შეგებულებაში აპირებ წასვლას, თან წაიღე ორჯერ ნაკლები ნივთები და ორჯერ მეტი ფული.

უხრობი ავტორი

**იმელონი
ქროსოტრი**

12	რბალო არის (5)	დირიქ- ორ დი- მიტრ- იარის ერვა (6)	პლაჟი (7)	სამგა- რლო (5)	ჩხუპი ავტო- მოცილი (5)	ისლა- ის წმ. ქალაქი (4)	სქელი ქალაქ- ლი (5)	იანონ- ელთა მხე- ნარა (6)	თბილი- ისის ტა (4)	ინილი ფოტო	პარის განა- ლანი (4)	ანათ- მინი- ქვა (9)	ყაზა- გის მოთს- რობა (7)	რომის მსანი- იოგი იბარ- ატორი (6)	გორბა- როვია დანი- ყო (11)	
				სიო (5)	(.....) უიო- ვილი (5)	ქველი ნი- თეტი (8)	გამ- ბაში (4)	ყველა- ზე დილი (6)	რომინს მოგლ- ერალი ქმარი(4)		ინფორ- მაცია (6)	(...)- ტიკი- ბაჟი (4)	ვალის ნილი (5)			
ზოგ დიმი- ტრის პეჟი (4)	მთიელთა სალო- ბაჟი (6)															
ბიბიტი (6)																
ანა ფრანის მეგობარი (4)																
საფოსტო ბეჭედი (6)																
მხსნელი (5)																
ქვ. კოლხეთის დუღაქალაქი (3)																
ლავრები (5)																
ზოგ პაის აქვს ნითელი (3)																
ჭიათურაში ანათი გზაგია (8)																
ჩვენი ტეჟა (9)																
ქვ.გერგან. ფახზარ- თელი (4)	სხანის ტრამაჟი (5)															
ბრაზილ. მეგობარი (5)	ქილილას ქოლეგა (6)															
ქოლეგა ქველ თბილისელთათვის (7)																
რომის ახს- როსი იბარ- ატორი (8)	რუსეთის ფახზ. გენდი (6)															
პირველი წყვილი (2)	წყლის ორგო (2)															
სამგზავრო ჩანთა (4)	სოფელი გულრიფ- ვის რ-ს (6)															
„მისფარი“ მდინარე (5)	სახის ნანილი (8)															
ფარსაღანის ღა (6)																
გულმ.თუთ- იყუფს პეჟი (4)	მჭრელი (9)															
მგახეგალი ფრინველი (6)																
აფურის იარაღი (5)	ქვ.პერა- ული სახელ- მნიყო (5)															
გუპიუს როგანი (3)	მული ნიშანი (6)															

ქეპარი

ეს უსწაური ესპანელები

ნაწევლები დროუ ლონის წიგნიდან

ვიმგორები. ამას უნდა დაემატოს კიდევ 291 ათასი ადამიანი, რომელთაც წილად სამხრელი წამება და დასახინება ხვდათ და ინკვიზიციის „დასახსურებთა“ სია საბოლოო სახეს მიიღებს.

...ამჟამად არაფერ არავის წვავს, მაგრამ რელიგიურ მოღვაწეთა მიერ ყურადღება კვლავ ვატიკანისაკენაა მიპყრობილი, საიდანაც ახალი წმინდანების „წამოჩვენება“ ელიან, რათა კალენდარში, სადმე თავისუფალ ადგილას მორიგი გართობა-შეხვედრის მიზნით ჩააწიკვიონ...

რიტუალი, რაზმის პარადა და შერწყმული სიამაყე და ილგალი, ანუ სწორად ის, რას აბრაძიან აქლია დასაქვითის საზოგადოებას.
ალექსანდრე დუმა-მამას კი აღაფრთოვანებდა ეს სანახაობა: „**მე, კანტი, რომელსაც არ შეუძლია იმის დანახვა, თუ რომელი აქრის მზარეული საბრალო აქრის თანხ, თვალს ვერ ახარავს იმის, თუ სასიკვდილოდ რომელი განვიწყობა ერთად დაქრილვა ხარება სემი მხანი და სიკვდილის პირს მიუხედავად აქრის.**“

თუ ესპანეთში კორიდაზე დასწრებას მოისურვებთ, აუცილებლად წაიღეთ თან თეთრი ხელსახოცი და მუქი მშის სათვალეები. თეთრი ნაჭერი დაგვირდებოდათ იმისათვის, რომ ბრბოსთან ერთად მაგალორი გაამხნევოთ, რომელიც მთელი არსებით ისწრაფვის იმისაკენ, რომ მოკლული ხარის სასურველი ყური, ნახევარი ყური ან კუდის ნაწილი მიიღოს. მუქი შავი სათვალე კი მაშინ დაგვირდებოდათ, როცა საბრალო მკვლარ პირუტყვს ყურის და კუდის მოჭრას დაუწყებენ. ამ სანახაობის გაძლება ბევრს არ შეუძლია.

კორიდა

...უნდა გახსოვდეთ ისიც, რომ ხარს, რომელიც არენაზე გამოწყავი, მთელი მისი ცხოვრების მანძილზე ამზღებდნენ საიმისოდ, რომ თავისი ალესილი რქები მის თვალწინ წითელი ნაჭრით მოფარვებდნენ ადამიანის რბილ სხეულს ჩაასოს. ბევრ ხარს ეძლევა სწორედ ეს შანსი და მისი გამოყენებით იზარზუნებენ კიდევ სიცოცხლეს. ზოგიერთი კრიტიკოსი ფიქრობს, რომ ხარი ყოველთვის სიკვდილს არჩევს, ვიდრე არჩინდნენ გამარჯვებულ გამოსვლას, მაგრამ ეს ასე არ არის.

„საკრებთან ბრძოლა მოგონილია არ გუარისგანისთვის და არც უსწაურებისთვის“ - წერს ჰემინგუეი - **და ყოველგვარი მხედრობა, რომელიც უსწაურებისთვის არის, უსწაურებისთვის არის.**
...ესპანელები კი ვერასოდეს და ვერაფრის დიდებით ვერ გეგუბიან ჩარნობებს!...

...უნდა გახსოვდეთ ისიც, რომ ხარს, რომელიც არენაზე გამოწყავი, მთელი მისი ცხოვრების მანძილზე ამზღებდნენ საიმისოდ, რომ თავისი ალესილი რქები მის თვალწინ წითელი ნაჭრით მოფარვებდნენ ადამიანის რბილ სხეულს ჩაასოს. ბევრ ხარს ეძლევა სწორედ ეს შანსი და მისი გამოყენებით იზარზუნებენ კიდევ სიცოცხლეს. ზოგიერთი კრიტიკოსი ფიქრობს, რომ ხარი ყოველთვის სიკვდილს არჩევს, ვიდრე არჩინდნენ გამარჯვებულ გამოსვლას, მაგრამ ეს ასე არ არის.

„საკრებთან ბრძოლა მოგონილია არ გუარისგანისთვის და არც უსწაურებისთვის“ - წერს ჰემინგუეი - **და ყოველგვარი მხედრობა, რომელიც უსწაურებისთვის არის, უსწაურებისთვის არის.**

...ესპანელები კი ვერასოდეს და ვერაფრის დიდებით ვერ გეგუბიან ჩარნობებს!...

აი, კორიდას აღწერა ერთი ინგლისელი ჟურნალისტის მიერ: „კორიდა“

კორიდა
გაერცლებული აზრის თანახმად, ესპანელები სასტიკად ეყრდნობიან პირუტყვებს, მაგრამ ეს ასე არ არის. ამგვარი ბრალდება კორიდას არსებობის გამოა გამოწვეული.
თავად ესპანელები კორიდაში ცუდს ვერაფერს ხედავენ და მხოლოდ გართობად მიიჩნევენ. მათთვის კორიდა ბუნებრივად უფრო კეთილმოხილი რამ არის, ვიდრე ინგლისელთა ნადირობა მელიებზე, სადაც საბრალო ძაღლებს აუტანელი ჯაფა ადვია ხოლმე. კორიდა ხომ შეიშა, სადაც ვაჟაკის ხელმა უნდა განგმიროს მის მოსაკლავად გამჭვირვებელი ხარი!
ხარებთან ბრძოლა ესპანეთში ხელოვნებაა და არა სპორტი და მას მიმოიხილავენ არა სპორტული კომენტატორები, არამედ ხელოვნების კრიტიკოსები.
აი, კორიდას აღწერა ერთი ინგლისელი ჟურნალისტის მიერ: „**კორიდა**

„საკრებთან ბრძოლა მოგონილია არ გუარისგანისთვის და არც უსწაურებისთვის“ - წერს ჰემინგუეი - **და ყოველგვარი მხედრობა, რომელიც უსწაურებისთვის არის, უსწაურებისთვის არის.**

„საკრებთან ბრძოლა მოგონილია არ გუარისგანისთვის და არც უსწაურებისთვის“ - წერს ჰემინგუეი - **და ყოველგვარი მხედრობა, რომელიც უსწაურებისთვის არის, უსწაურებისთვის არის.**

Asturias

ასტურიის არის ავტონომიური ოლქი და ყოფილი სამეფო, რომელიც ესპანეთს ჩრდ-დასავლეთით, ბისკაის ყურის სანაპიროზე, კანტაბრიის მთებში მდებარეობს. მისი ადმინისტრაციული ცენტრია ოვიედო. მის შემადგენლობაში შედის პროვინცია ოვიედოც. ტერიტორია - 10,6 ათასი კვ.კმ. მოსახლეობა - 1,1 მლნ. 718 წელს კოვადენგასთან გამართული ბრძოლის შემდეგ ასტურიამ სამეფოს სტატუსი მიიღო. 924 წელს ასტურიისა და ლეონის ტერიტორიები გაერ-

ასტურია

თიანდ ერთ სამეფოდ. მე-15 საუკუნეში დასტურია კასტილიის სამეფოს შემადგენლობაშია და ამჟვე სტატუსით შევიდა გაერთიანებული ესპანეთის შემადგენლობაში. **მიქაელ** - ისტორიულ წყაროებში მოიხსენიება მე-8 საუკუნეში. 1388 წლიდან მთელი რეგიონის ცენტრი გახდა. 1608 წელს ამ ქალაქში უნივერსიტეტი დაარსდა. ნაპოლეონის ომების დროს (1799-1815) მიიგაცა საფრანგეთმა. ამჟამად მოსახლეობა 200 000-მდე აღწევს.

კატარა ესპანელი

yvela espaneli

- **ანდრე** ლეოპოლო (1948-) - პოეტი.
- **პარაიზინი-ი-პარაიზინი** ორტეგისი ფელიქს (1580-1633) - პოეტი.
- **პედრალი** ფელიქს (1841-1922) - კომპოზიტორი.
- **პერის გარსია** ბენიგო (1843-1920) - მწერალი.
- **პერის და იბა** ხინეს (1544-1619) - მწერალი.
- **პერის და მონტანანი** ხუან (1602-1638) - მწერალი.
- **პერის და ილია** ფერნან (1494-1531) - მწერალი.
- **პი-ი-პარაიზინი** ფრანსისკო (1824-1901) - რევოლუციონერი.
- **პისარო** ფრანსისკო (1470-1541) - კონკისტადორი.
- **პოლო** გასპარ პილი (1529-1591) - მწერალი.
- **პოლო და მელია** სალვადორ ხასინტო (1603-1676) - მწერალი.
- **პონსე და ლეონი** ხუან (1460-1521) - კონკისტადორი.
- **რამონალი** ბენარდინო (1597-1676) - პოეტი, დრამატურგი.
- **რაი და პარაიზინი** ანდრეს (1549-1613) - პოეტი, დრამატურგი.
- **რაიზონ და სილვა** დიეგო ანტონიო (1740-1796) - მწერალი.
- **რამონ პარაიზინი** ლუის (1925-) - დრამატურგი.
- **რიბა** ხუსეპე (1591-1652) - მხატვარი, გრაფიკოსი.
- **რივარისი** დიონისიო (1912-1975) - პოეტი.
- **რივარისი-ნენისი** რაფაელ (1785-1823) - რევოლუციონერი.
- **რივარისი** ფერნანდო (1923-) - პოეტი.
- **როსისი** ხულიან (1941-) - მწერალი.
- **როსალეს კამარო** ლუის (1936-91) - პოეტი.
- **როსალესი** სორილია (1607-48) - დრამატურგი.
- **როსალესი** ხუსეპე-ი-პედროსა ხუან (1581-1639) - დრამატურგი.
- **როსალესი** ხუან (1283-1350) - პოეტი.
- **როსო** გუტიერესი (1545-1620) - პოეტი.
- **სამპერა** ანხელ დე (1791-1865) - მწერალი.
- **სამპერა** ფერნანდო (1947-) - მწერალი.
- **სალინასი** პედრო (1891-1951) - პოეტი.
- **სამპერა** ფელიქს მარია (1745-1801) - პოეტი.
- **სამპერა** ხუან ანტონიო (1920-) - საერთაშორისო კომიკთა მწერალი.
- **სან პედრო** დიეგო დე (XV ს) - მწერალი.
- **სარაბა** პაბლო (1844-1908) - მევილინი და კომპოზიტორი.
- **სარა** კარლოს (1932-) - კინორეჟისორი, სცენარისტი.
- **სამპერა** ანდრეს (1893-1987) - გიტარისტი.
- **სალა** კამილო ხოსე (1916-) - მწერალი.
- **სალი** გაბრიელ (1911-1991) - პოეტი.
- **სამპერა** ხორხე (1923-) - მწერალი.
- **სარაბასი** საფედრა მიგელ დე (1547-1616) - მწერალი.
- **სამპერა** მიგელ (1509-1553) - მოაზროვნე, ექიმი.
- **სარაბა** ლუის (1902-1963) - პოეტი.
- **სასაბასი** პაბლო დე (1538-1608) - მხატვარი.

მე-20 საუკუნის 500 ყველაზე ცნობილი ადამიანი

211. ჰიუზარდ ჰიუზი
Hughes, Howard (1905-1976)
ბიზნესმენი

მემკვიდრეობით მეწარმეთა იმ ოჯახიდან იყო, რომელიც სპორტულ ინვენტარს აწარმოებდა, თუმცა თავად ჰიუზარდმა საავიაციო წარმოებაში სცადა ბედი და წარმატებასაც მიაღწია. სწორედ მისი კომპანიის ხელმძღვანელობით განხორციელდა 1935 წელს რეკორდული ჩქაროსნული ფრენა, 1938 წელს კი მსოფლიოს გარშემო შემოფრენა. ჰიუზარდ ჰიუგმა 50-იან წლებშიც დააფინანსა რამოდენიმე მნიშვნელოვანი საავიაციო ექსპედიცია, რომელთა შორის აღსანიშნავია ამერიკის ჩრდ. დასავლეთის სამების ამუშავება და სხვა.

212. ბობი ჰალი

Hull, Bobby (1939-)
კანადელი ჰოკეისტი

ბობი ჰალის თავბრუდამხვევი სპორტული კარიერა მოიცავს 23 წლიან მონაკვეთს, რომლის განმავლობაში იგი შვიდჯერ გახდა ჰოკეის ნაციონალური ლიგის მთავარი ბომბარდირი. მოედანზე ბობი გამოირჩეოდა როგორც თავისი გამოტყეპული ძალის დარტყმებით, ასევე თამაშის მეტად დახვეწილი და ჯანგლმუნური სტილით. 1983 წელს, სპორტული კარიერის დასრულების საბოლოო წლის შემდეგ ბობი ჰალის ჰოკეის ღირსების რაინდის ტიტული მიენიჭა.

213. კორდელ ჰალი

Hull, Cordell (1871-1955)
აშშ პოლიტიკოსი

სახელმწიფო მდივნის პოსტის მდებარე კორდელ ჰალი აშშ-ს სენატის წევრი იყო. 1933-44 წლებში კი იგი ხსენებულ თანამდებობაზე დაინიშნა და აშშ-ს ისტორიაში ყველაზე მეტხანს ეკავა ეს პოსტი. კორდელ ჰალმა უდიდესი წვლილი შეიტანა იაპონიასთან წარმოებული ომის დასასრულ ეტაპზე წარმოებულ მოლაპარაკებებში, თუმცა პრეზიდენტ რუზველტთან წარმოშობილ უთანხმოებათა გამო მეორე მსოფლიო ომთან დაკავშირებულ დიდი პოლიტიკურ კონფერენციებში მონაწილეობა არ მიუღია.

214. ჰუმფრეტ ჰუმფრი

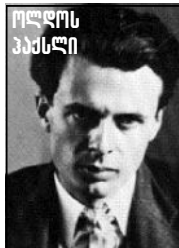
Humphrey, Hubert (1911-1978)
300-პრეზიდენტი

პოლიტიკურ არენაზე გამოჩნდა 40-იან წლებში, როგორც ადამიანთა უფლებების დამცველი. მოგვიანებით კარიერა დაუკავშირა ლინდონ ჯონსონს, რომელთან ერთად 1964 წელს არჩევენბშიაც გაიმარჯვა და ვიცე-პრეზიდენტის ტიტული მიიღო. ჰუმფრი 1968 წელს თავად შეეცადა პრეზიდენტის პოსტის დაპყრობისთვის, მაგრამ ვიეტნამის ომის მხარდაჭერის გამო მისი პოპულარობა უარყოფითობის მხარეს იყო გადახრილი და წარმატე-

ბას ვერ მიაღწია, თუმცა დიხანს განაგრძო პოლიტიკური მოღვაწეობა და აშშ-ს უხუცეს სენატორად ითვლებოდა.

215. იბნ თალალ ჰუსეინი
Hussein, Ibn Talal (1935-1999)
იორდანის მფუ

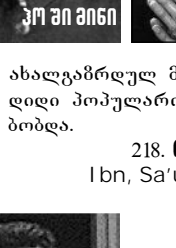
უმაღლესი განათლება მიიღო ინგლისში. გახტვე ავიდა მისი მამის იტულებითა გადადგომის შემდეგ. ჰუსეინი ზომიერ პრო-დასავლურ პოლიტიკას ახორციელებდა, თუმცა 1967 წელს იგი ისრაელის წინააღმდეგ წარმოებულ არაბთა გაერთიანებულ ომს შეუერთდა და შედეგად დათმო იერუსალიმის აღმოსავლეთი ნაწილი. 1991 წელს სპარსეთის ყურეში წარმოებული საომარი ოპერაციის მსვლელობისას ჰუსეინმა საჯაროდ დაუჭირა მხარი ერაყის ლიდერს და ამით დასავლეთის მხარდაჭერა დაკარგა, თუმცა სიცოცხლის უკანასკნელ წლებში კი კვლავ დამსახურდა დასავლეთის სიმპათიები ისრაელ-პალესტინის კონფლიქტში მშვიდობიანი სვლების განხორციელების გამო.

ოლდოს ჰაქსლი

ჰო ში მინი

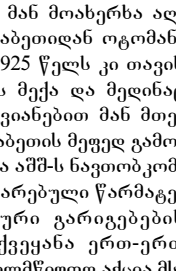

აბალგამრდულ მოძრაობებში დიდი პოპულარობით სარგებლობდა.

218. იბნ საუდი

Ibn, Sa'ud (1880-1953)
საუდის არაბეთის მფუ

დაიბადა ერ-რიადში, მაგრამ ბავშვობა ქვეყნითი გააგარა. 1901 წელს დაბრუნდა სამშობლოში და 10 წლის განმავლობაში მართავდა ერ-რიადს. 1913 წელს მან მოახერხა აღმოსავლეთ არაბეთიდან ოგომანთა გათქვევება, 1925 წელს კი თავის სამფლობელოს მექა და მედინაც შეუერთა. მოგვიანებით მან მთელი საუდის არაბეთის მეფე გამოაცხადა თავი და აშშ-ს ნავთობკომპანიებთან გაგარებული წარმატებული ფინანსური გარიგებების შედეგად ეს ქვეყანა ერთ-ერთ უმდიდრეს სახელმწიფოდ აქცია მსოფლიოში.

ჰაროლდ იქესი

219. ჰაროლდ იქესი

Ickes, Harold (1874-1952)
აშშ შინაგან საქმეთა მინისტრი

პოლიტიკური კარიერა დაიწყო როგორც პროგრესულმა რესპუბლიკელმა. ხანგრძლივად ჩრდილოეთ ყოფნის შემდეგ მას ყურადღება თავად პრეზიდენტმა ფრანკლინ რუზველტმა მიაქცია და ქვეყნის შინაგან საქმეთა მინისტრად დანიშნა. სამსახურებრივი სპეციფიკის

იგი გამოკვლავც ჩრდილოეთ ყოფნას არჩევდა, თუმცა რუზველტის ხელისუფლებაში ერთ-ერთ საყრდენ ძალას წარმოადგენდა.

220. ჰო ში მინი

Ho Chi Minh (1890-1969)
ვიეტნამის ლიდერი

დაბადებით ნგუენ გე განი ქვეყანაში. 1912 წელს მემღვაურად დაიწყო სამსახური და მიაგოვა სამშობლო. ერთხანს იყო ლონდონში, 1917 წელს კი საფრანგეთის კომუნისტური პარტიის დამფუძნებელი კრების ერთ-ერთი აქტიური წევრი შეიქნა. 1922-25 წლებში ცხოვრობდა საბჭოთა კავშირში, შემდეგ გადასახლდა ჩინეთში, სადაც აქტიურ კომუნისტურ მოღვაწეობას ეწეოდა და საიდანაც 1940 წელს დაბრუნდა სამშობლოში. აქ მან მიიღო ფსევდონიმი „ჰო ში მინი“, რაც სიტყვასიტყვით „განმანათლებელი“ ნიშნავს. იაპონიის წინააღმდეგ წარმოებული ომის წლებში სათავეში ჩაუდგა ეროვნულ მოძრაობას; 1945 წელს ჰო ში მინმა ვიეტნამის დამოუკიდებლობა გამოაცხადა, რასაც შედეგად საფრანგეთის ჩარევა მოჰყვა ქვეყნის შინაურ საქმეებში და ვიეტნამში ორად გაიყო. სიცოცხლის ბოლომდე ჰო ში მინი იბრძოდა სამშობლო ვიეტნამისა და ამერიკის შეერთებული შტატების წინააღმდეგ. სიკვდილის შემდეგ მისი სახელი ქალაქ საიგონს ეწოდა.

221. მაიკლ ჯეკსონი

Jackson, Michael (1958-)
მომღერალი

მისი კარიერა ბავშვობიდანვე დაიწყო და ოჯახური ანსამბლის რიგებში დიდი პოპულარობით სარგებლობდა. მოკლე ხანში მაიკლი გამოეყო ნათესავურ კლანს და სოლო კარიერითაც უზარმაზარი პოპულარობა მოიპოვა მთელ მსოფლიოში. მალე მისმა ალბომმა - „ტრილერი“ - მსოფლიო რეკორდი დაამყარა გაყიდვის მიხედვით. ამჟამად ჯეკსონის პოპულარობის რეიტინგი საკმაოდ დაბალია დაეშვა მისი უცნაური ცხოვრებისა და ნაირგვარი მითქმამოთქმის გამო, ამიგომაც იგი ოკეანის გადმოდმა, ევროპაში უფრო მეტდაა აღიარებული, ვიდრე საკუთარ სამშობლოში.

222. იოანე XXIII

John XXIII (1881-1963)
რომის პაპი

დაბადებით ანჯელო ჯუზეპე რონკალი 1904 წელს სასულიერო პირი გახდა და ვატიკანში ცხოვრობდა. 1958 წლიდან იოანე XXI-ის ტიტულით რომის პაპად აირჩიეს და კათოლიკური ეკლესიის ისტორიაში შევიდა, როგორც მოგადად რელიგიისა, ასევე ეკუმენიზმის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი რეფორმატორი.

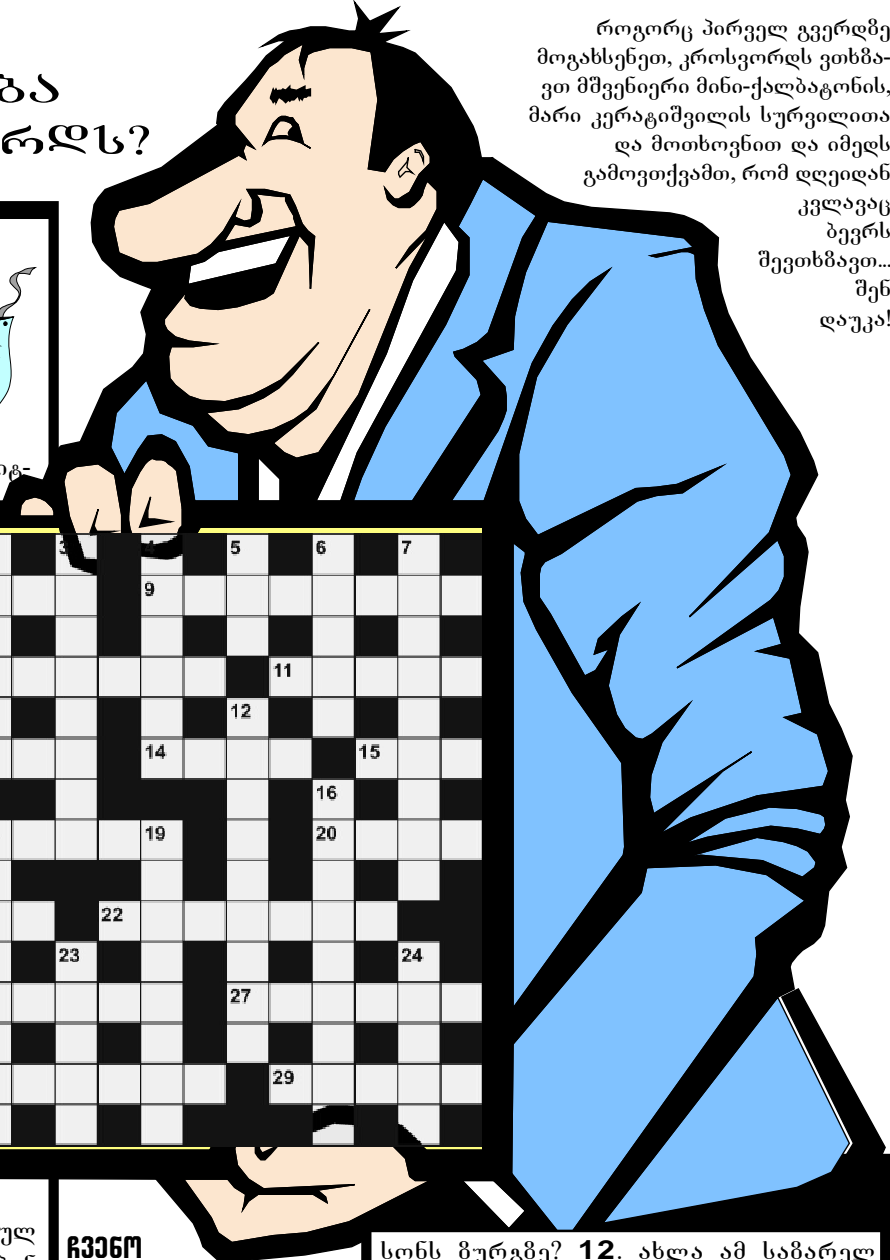
პირველად „ჟანტაზიანი“ - საბავშვო კროსვორდი

აბა, ბავშვებო!
რა სარგებელობა
მოაქვს კროსვორდს?

როგორც პირველ გვერდზე
მოგახსენეთ, კროსვორდს ვთხოვა-
ვთ მშვენიერი მინი-ქალბატონის,
მარი კერაგიშვილის სურვილითა
და მოთხოვნით და იმელს
გამოვთქვამთ, რომ დღეიდან
კვლავაც
ბევრს
შევთხოვათ...
შენ
ლაუკა!

თარაზულად: 8. რა არ-

ის ის გასართობი ადგილი,
რომლის გახსენებაც ამ
ორი ნიღბით შეიძლება. 9.
სადაური გელევიმორებია
ყველაზე კარგი? 10. (დე-
ლიკო-მამიკოებს ჰკითხეთ) რა ჰქვია ლიგ-
ერატურული ნაწარმ-
ოებების კრებულს 11.
დახედეთ დაბლა
კუთხეში რომ კაცია,
იმას და გაიხსენეთ -
რა ჰქვია მის ქულს?
13. რა ჰქვია ყველაზე
კარგ ცხენს?. 14. რა
ერქვა ყველაზე ცნობ-
ილ ჭავჭავაძეს? 15.
რა ჰქვია მომღერალი
კრისტინას დედას? 17.
საგანი, რითაც შორს
ლაპარაკია შესაძლე-
ბელი. 20. რა ჰქვია ია-
ლქანს მეორენაირად?
21. რა ჰქვია კურდ-
ლის შვილს? 22. მდი-
ნარის მეორე მხარეს
ანუ სად? 25. რა ჰქვია
კაცს, რომელიც ციხეში
მის? 27. რა ჰქვია მრგვალად დახვეულ
ნამცხვარს?. 28. ნიღბებს რომ იკეთებენ
და ისე რომ ცეკვავენ და მღერიან, რა ჰქვია
ამას? 29. ბალახით დაფარული პაგარა ად-
გილი.

შვეულად: 1. რა არის ფიზიკაც, ქიმიაც

და ბიოლოგიაც? 2. გაიხსენეთ ქართული
მულგფილმი ფრინველების ომის შესახებ.
3. იგალიური მლაპრის სახვის
ბიჭუნა. 4. რა ჰქვია ყველაზე
„მგირალა“ ხეს? 5. თვალს გა-
რედან აქვს ერთი ნაწილი, რაც
სამი ასოთი გამოითქმის...
გაგახსენდათ? 6. კაკაბი
მინდვრის ფრინველია...
კიდევ რომელი ასეთი ფრინ-
ველი იცით? 7. რა აქვს ყვე-
ლაასათვის საყვარელ კარლ-

**ჩვენო
საყვარელო ბავშვებო!
ჩვენთვის კალხად
სასიხარულოა, რომ
თქვენ კროსვორდი
გაინტერესებთ და
„ჟანტაზიანს“ იხ-
ნობთ.
...ჩვენ შვეულად
თქვენი საკადრისი
კროსვორდები გა-
მოვაქვეყნეთ და
თავიდანვე
გამოგიშვავ-
ოთ გამოვნება
ამ სა-
ინტ-
ერესო
ბასართობისადმი**

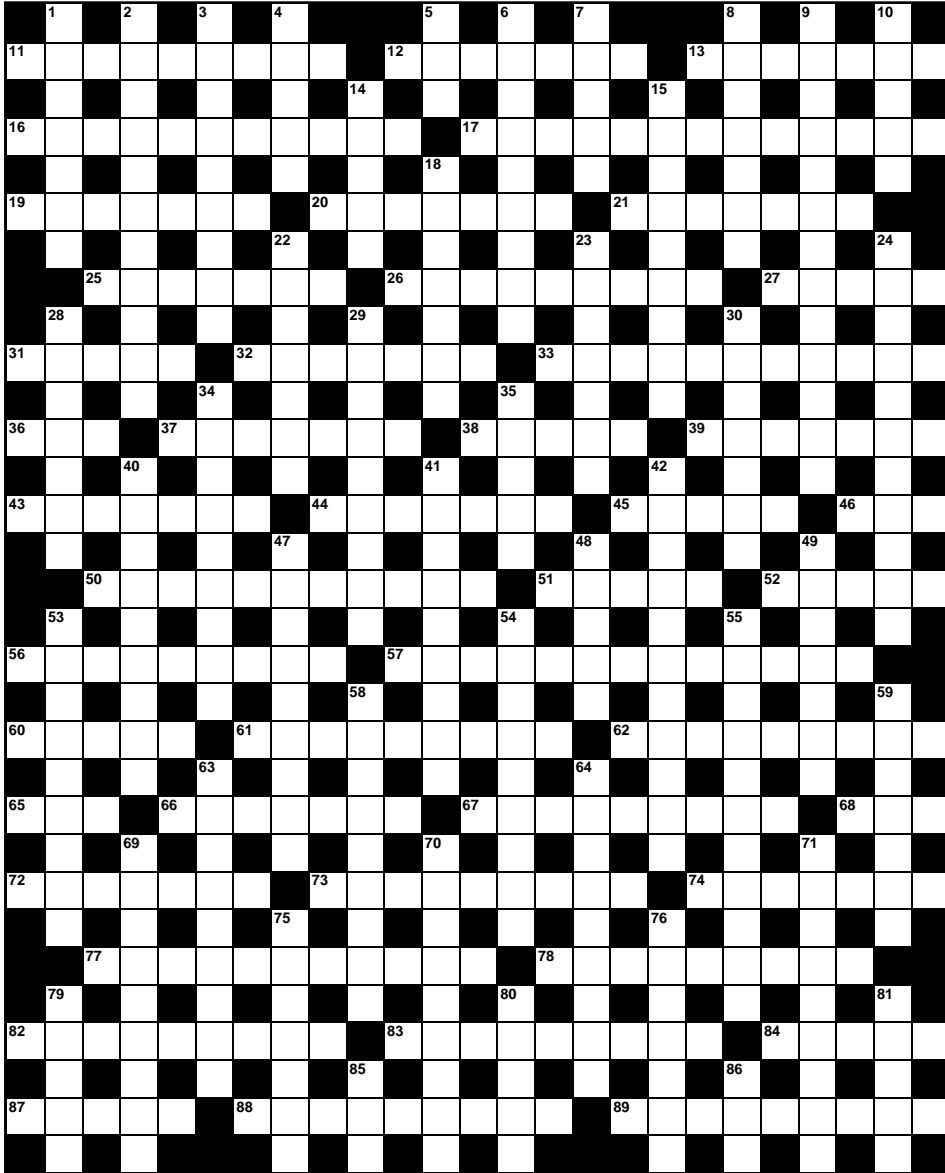
სონს მურგზე? 12. ახლა ამ საზარელ
არსებას დახედეთ (...ოღონდ არ
შეგეშინდეთ!) და მისი სახელი გაიხსენეთ.
16. არის ასეთი გვილეული... ზელ შაქრის
ფხენილი აყრია... გაგახსენდათ? 18. ახლა
ყველას მოსწონს ვიდეოკლიპი „შაგილის
ასულო“; რომელი ანსამბლი მონაწილეობს
აქ? 19. სადაური იყო მეზღაპრე
ჯანი როლარი? 23. ზოგჯერ
ყურებზე აჭრიან ხოლმე,
ოღონდ მართლა კი არა, მხო-
ლოდ ლაპარაკით. 24. იყო ერთი
ზანგი კაცი და თავისი ცოლი და-
ახრჩო... (დელიკო-მამიკოებს
ჰკითხეთ მისი სახელი). 26.
უარის თქმა რომ გვინდა, რა სიტყვა
უნდა ვიხმაროთ?

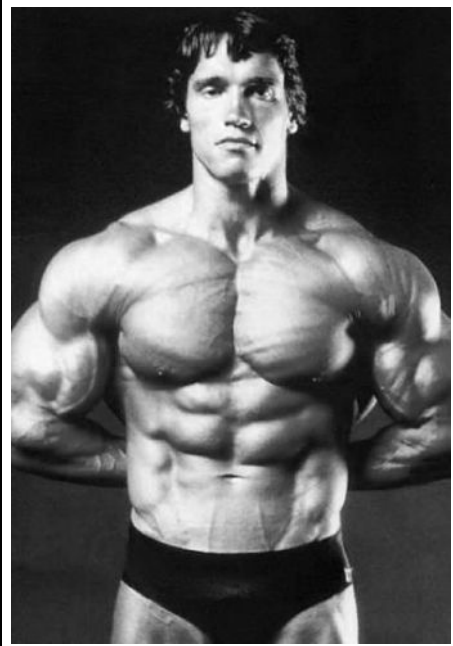

1. თანამედროვე ევროპის მრავალფეროვანი და მრავალგანჯული ქალაქი. 2. ქართული მართლმადიდებლური ეკლესია მისი ხელმძღვანელობით და ეპარქიებითურთ. 3. იგივეა, რაც თამადა. 4. ქართული თურქოლოგიის ფუძემდებელი, აკადემიკოსი სერგი... 5. ნაპოლეონის მარშალი. 6. მექანიკური ხელსაწყო თანაბრად მოქანავე ჯიხით, რითაც დროის მცირე მონაკვეთებს ითვლიან. 7. მდინარე დასავლეთ საქართველოში, ყვირილის მარცხენა შენაკადი. 8. ღუჩის და კუდილის უფროსი კოლეგა. 9. რაჟა სარჩიმელიძის კომპანიონი ბერძენი ქალბატონი (...ნაწარმოები თავად გაიხსენეთ). 10. რძეში მოხარული ცომი. 11. ესპანეთის ისტორიული პროვინცია. 12. იგივეა, რაც ვარდნილი ვარსკვლავი. 13. მბრუნავი სახერეგი ხელსაწყო. 14. (.....) მორის ფოლკონე, ცნობილი ფრანგი მოქანდაკე. 15. რგოლისმაგვარი კუნთი, რომელიც შეკუმშვისას რაიმე ხერხელს (მაგალითად თვალის გუგას) ხურავს. 16. სპორტსმენი, რომლის პირველ გამოსვლასაც ხშირად პანდურის ამორტგმა უსწრებს ხოლმე. 17. გარდაქმნა, სახეცვლილება... არაჩვეულებურად. 18. არხილ გომიამვილის უცნობილესი როლი ქართულ კინემატოგრაფიაში. 19. წიფის

შუმერულ მითოლოგიაში. 47. უსიამოვნო შემთხვევა. 48. მუხის ერთ-ერთი ჯიხის გარე ფენა, რომელიც საცობად გამოიყენება. 49. საჭადრაკო პარტიის დასაწყისი პაიის ან ფიგურის შეწირვით. 50. ქალაქი სიცილიაში. 51. სტალაქტიტის მომცრო კოლეგა, რომელიც ყოველ ჩვეთაგანს უნახავს. 52. არსებობს ინგლისური იუმორი, ინგლისური მარაილი... კიდევ რა არის ის, რასაც სიტყვა „ინგლისური“ ერთვის განსაზღვრებად. 53. ცენტრალური ამერიკის სახელმწიფო. 54. ქართული ვაშის ჯიხი. 55. მისტიკური გამოჩენილი დიდი შვედი მწერალი. 56. თანამედროვე ქართველი პიანისტი მამაკაცი. 57. შევსება, განწესება... კიდევ? (მაგალითად - კ ა ნ დ ი ა გ ე ბ ი ს ა საარჩევნო სიაში). 58. ფედერაციო ფელისის ფილმი. 59. „ვეფხისტყაოსნის“ ერთ-ერთი დანიშნულება ძველად ქალთან მიმართებაში. 60. ყოფილი „დემოკრატიული“ იემენის დედაქალაქი. 61. ჯან ჯაკ რუსოს ამრით - ფიმიკა უსაქმურმა ცნობისმოყვარეობამ წარმოშვა, ასტრონომია - ცრუმორწმუნეობამ, მკვებრმეყველება - პატიმოყვარეობამ... მამ, რომელი შეცნიერება წარმოშვა სიტუნწმე? 62. ერთგვარი ეროტიკული შოუ. 63. ორი ყველაზე

და როკის ნაგებობაც და, სხვათა შორის, ბერნჰარდ კელერმანის რომანზე. 20. ნარკოტიკი, რომელიც სამკურნალო გამოყენების მიზნით შეიქმნა ერთ-ერთი გერმანულ ლაბორატორიაში. 21. მსოფლიოს პირველი ჩემპიონაგის საუკეთესო ურუგვაელი ფეხბურთელი. 22. მზაგებობა სუფთა ჰაერზე. 23. ქართული წარმოშობის ღვინო. 24. მედიცინის დარგი, რომელიც ავადმყოფობის ნიშნებს და დიაგნოზის დასმის მეთოდებს სწავლობს. 25. სამხედრო წოდება, რაც ქართველთაგან მხოლოდ არხილ გვლოვანს ჰქონდა (...საინჟინრო განხრით). 26. პირის ღრუს ლორწოვანი გარსის ანთება. 27. (.....) ციხე, ჩვენი უძველესი კლდეში ნაკვეთი ქალაქი. 28. რა სახელითაა ცნობილი ალექსანდრე დიუმასეული აბაგი ღერბლე მსოფლიო სათავგადასავლო ლიტერატურაში? 29. ჯან მარეს კინოროლი. 30. იმრე კალმანის და ჯაკ ოფენბახის სამოღვაწეო ჯანრი. 31. სანაით, რომელიც ლამფის წინამორბედად შეიძლება ჩაითვალოს. 32. „დიდი ტბების“ სუთულის წვერი. 33. აღამიანის წარმოშობისა და ევოლუციის შემსწავლელი მეცნიერი. 34. მუჰამდ ჯინას თავკაცობით 1947 წელს შექმნილი სახელმწიფო. 35. ის, რითაც ჩვენ ძირითადად ვსუნიტავთ (პარდაპირი გავებით). 36. ავსტრალიური სირაქლემა. 37. გაერთიანებული საქართველოს პირველი მეფე. 38. სოფლის მახობრებული სუბიექტი (სულხან-საბასთან). 39. (ბატონი) ევლოშივილი, ჩვენი პოეტი და მწერალი. 40. უეფას ერთ-ერთი შუი. 41. საქმიანი ხელშეკრულება. 42. ეპითეტი, რომელიც გამოიყენება რაიმე დიდის, გრანდიოზულის და მყარის აღსანიშნავად. 43. სასგუმრო ახლანდელ

სანკე-პეგერბურგში. 44. საქონლის შემოგანა უცხოეთიდან. 45. ღია ან დახურული ტიპის მსხვილი საფორტიფიკაციო ნაგებობა. 46. მშის ღმერთი

ცნობილი პარალელის სახელი (მრ.რ.). 64. ასტრონავტების სამოსი. 65. ხურდა ფული სკანდინავიურ ქვეყნებში. 66. მთვარეზედაც ბევრია და ვულკანსაც აქვს. 67. მიხაილ ლერმონტოვის დრამა. 68. მუჰამედთან შეხვედრის მოსურნე რამ. 69. ესპანური წარმოშობის ცეკვა და სიმღერა. 70. (არტოუ ისე) დიდი ქალაქი ბელორუსიაში. 71. **ნიჩიუთი ფოჩი** და გაიხსენეთ ის საგარჯიშო დანადგარი, რაც შვარცნეგერებს და მისთანებს ამგვარი სხეულის მიღებაში დაეხმარა. 72. ლითონგაფული ან გრავირული ამონაბუკლი. 73. იმ პროფესიის წარმომადგენელი, რომელთანაც წარმოსახვით ზიგი ასოცირდება. 74. ფიოდორ ვოსტრიკოვის, შურა ბალაგანოვის და კისა ვორობაინინოვის ლიგ. მამათაგანი. 75. შოშუმის თავდაპირველი სამშობლო-კუნძულის სახელწოდება. 76. კაცობრიობის სამი ყველაზე დიდი მოლაღვეთაგანი. 77. პროფესია კაცისა, რომლის წარმომადგენელიც ყუარაბის პროტექციით ცდილობდა ვაჟა მამაყენითან მოხვედრას. 78. ორქქესიანი არსება, სიტყვასიტყვით ბერძნულიდან - „ქალკაცა“. 79. მსოფლიოს ყველაზე დიდი საერთაშორისო ორგანიზაცია. 80. რა აქვს როგერდამს მსოფლიოში ყველაზე დიდი? 81. თანამედროვე ქართული ანეკდოტების გმირი. 82. ერთგვარი დარტყმის სახეობა ბილიარდში. 83. ექიმთა „საოფისარი“ მეცნიერი. 84. ქიმიური ნაერთი... ფუძის კოლეგა. 85. სასახლე - ძველებურად. 86. ნახვამდის - იგაიურად. 87. მუშეუმი, სადაც ახლა პაბლო პიკასოს „ვერნიკა“ ინახება. 88. საქონლის ხორცის ნეკნებს შუა ნაწილი. 89. შედარებით მცირე კავალურიული ქვედანაყოფი.

დღიურიან ვიწყებთ ღივი ხნის წინ ჩაფიქრებული რაზარისი შეხვანს, რას მსოფლიო იმპორიის ეველა დროისა და პოეზიის 50 საუკეთესო თაბარს მოიხავენ. ჩვენ ხელმძღვანელობთ რუსული გაომსავითი - „100 ვაჟიველი“ - სხვა წყაროების მომწოდებით.

მსოფლიოს ისტორიის 50 თეატრი

კამოშვება №1

თავად სიგვეა „თეატრი“ ბერძნული წარმოშობისაა და ნიშნავს **სანახაობის აღვილს** და თავად სანახაობას. ეპოქა, როდესაც ძველებერძული თეატრი წარმოიშვა, კლასიკურ ხანად იწოდება (ჩველ-მდე V-IV საუკუნეები) და აღიქმება, როგორც ერთგვარი ეგალიონი, ნიშუმი ყველა შემდგომი სანახაობრივი ღონისძიებისა. მოგადალ რომ ითქვას - კლასიკური ხელოვნების ძირითადი დამახასიათებელი ნიშანი სამხაგვრო საშუალებათა ერთიანობაში, ელემენტების ჰარმონიასა და პროპორციულობაში გამოსხაგება და ეს ეხება, როგორც არქიტექტურას, ასევე მრავალფეროვან კომპოზიციებს და, რა თქმა უნდა თეატრსაც.

ძველებერძული დრამა და თეატრი ღონისესადმი მიძღვნილი დღესასწაულების შედეგად შეიქმნა და მას საფუძვლად დაედო ის საკულტო წეს-ჩვეულებები, რაც ზამთარ-ზაფხულის მონაცვლეობასთან იყო დაკავშირებული.

ძვ.წლ VI საუკუნიდან ათენში ყოველწლიურად იდგებოდა სხვადასხვა გრაველიები, კომედიები თუ საგირული დრამები. ამგვარი წარმოდგენები მალე საბერძნეთის მთელ გერეგორიაზე ვავრცელდა და სახელმწიფოებრივი დანიშნულების მქონე სანახაობრივი ღონისძიებების აუცილებელ შემადგენელ ნაწილად იქცა. წამოდგენათა დაწყების წინ კენჭისყრის წესით განისაზღვრებოდა ის ხუთი კომედიური სპექტაკლი, რაც პირველ დღეს უნდა ეჩვენებინათ და სამი გეტრალიგია, რაც შეიძის მომდევნო დღეებში უნდა ენახა უბლიკას; ეს გეტრალიგოები კი თავის მხრივ შედგებოდა სამი გრაველისა და ერთი საგირული დრამისაგან. წარმოდგენების დასრულების შემდეგ სპეციალური ერთი ასახელებდა საუკეთესო სპექტაკლებს და გამარჯვებულს ჯილდოს იღებდნენ. ამგვარ ღონისძიებებს ქალაქისა და მათი შემოგარენის მთელი მოსახლეობა ესწრებოდა ერთი გამონაკლისით - გათხოვილ ქალებს ეკრძალებოდათ კომედიების ხილვა.

სხვათა შორის, ქალაქის უღარიბესი ფენა ხელისუფლებისაგან ფულსაც კი იღებდა საჩუქრად, რათა სპექტაკლის დასასწრები თანხის გადახდა შესძლებოდათ.

ათენის ყველაზე ძველ თეატრად „ღონისეს თეატრი“ ითვლება, რომელიც ქალაქის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, ღია ცის ქვეშ იყო განლაგებული. თეატრის შენობა და მაყურებელთათვის განკუთვნილი ადგილები ხისაგან იყო ნაგები და შენდებოდა მხოლოდ სპექტაკლის გამართვის დღეებისათვის. არსებობს ცნობა, რომ 70-ე ოლიმპიადამდე (ძვ.წლ. 499-496 წწ) დროებითი ნაგებობა ჩამოინგრა, რის შემდეგაც ათენში სპეციალური თეატრონი ააგეს.

ძვ.წლ. IV საუკუნეში ღონისეს თეატრისათვის ახალი შენობა ააგეს, რაც ქვისაგან იყო აშენებული და რაც მომდევნო საუკუნეებში არაერთხელ გადააკეთდა. ეს თეატრი მთელი საბერძნეთისათვის მაგალითის მიცემი იყო; ის შედგებოდა სამი ძირითადი ნაწილისაგან:

1. **ორქესტრა** - მრგვალი მოედანი, სადაც მოცეკვავეები და ქორი გამოდიოდა.

1895 წელს ჩატარებული გათხრების შედეგად გაირკვა, რომ ღონისეს თეატრის ორქესტრას დაამტკიცა 27 მეტრისაგან შედგებოდა, რომლის გარშემოც მაყურებელი სურვილისამებრ იკავებდა ადგილს, თუმცა მოგვიანებთ განიდა პრივი-

ლეგირებული ადგილები საგანგებო აუდიტორიისათვის.

2. მაყურებელთა დარბაზი

3. სისხენო ნაგებობის უკანა მხარე.

ორქესტრა თეატრის შუაში იყო განლაგებული, რომლის ცენტრში ღონისეს ამბიონი იყო აგებული. ორქესტრას ორი მესამედი მაყურებელთა დარბაზით იყო გარემოცული, ეს უკანასკნელი კი თანდათანობით მდლა ადიოდა და ამფითეატრს ქმნიდა. წარმოდგენების დროს პირველ რიგში ადგილებს ქალაქის გავლენიანი და პატივსაცემი ადამიანები იკავებდნენ.

სცენა ორქესტრას სიღრმეში იყო განლაგებული, რომლის უკანა მხარეს მსახიობთა მომზადებისათვის დარბაზისათვის დარბაზისათვის და რეკვიზიტების შესანახად განკუთვნილი ოთახები მდებარეობდა. სცენა პი-

ქვეყნიური თეატრი

რველ ხანს ორქესტრას ღონეში იყო განთავსებული, ამგვარ მოგვიანებით გარკვეულ სიმაღლეზე აიგანეს და ორქესტრასთან საფეხურებით დააკავშირეს.

ძველებერძულ თეატრში თანამედროვე გაგების ფარდა არ არსებობდა.

ამ თეატრში, სარწმუნო წყაროების თანახმად 17 ათასი მაყურებელი ეგეოდა.

თეატრალური სანახობების ორგანიზებას ძველ საბერძნეთში ქალაქის მმართველობა უძღვეოდა **არქონტარხი** მეთაურობით, თეატრის კოლექტივის შენახვის და სპექტაკლებთან დაკავშირებული ყველა ხარჯის გაღებასაც ქალაქის ხელმძღვანელობა უწევდა კონტროლს და ძირითადად მდიდარ მოქალაქეთა საშუალებით ახორციელებდა ამას. სხვათა შორის, თეატრისათვის გაღებული გადასახადი ყველაზე საპატიო მოვალეობად და უფლებად იყო მიჩნეული ძველ საბერძნეთში. ამგვარი გადასახადის ყველაზე დაბერ ოდენობით გადახდისას ესა თუ ის პირი „ქორეგის“ (მეცენაგის) ტიტულსაც კი იღებდა

მსახიობისა და დრამატურგის პროფესია ყველაზე საპატიო და პრესტიჟულად იყო მიჩნეული. ამ პროფესიითა მოგიერთი წარმომადგენელი არაიშვითად ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაშიაც აქტიურ მონაწილეობას იღებდა.

სპექტაკლები სამი ძირითადი დღესასწაულის დროს იმართებოდა: მცირე (ანუ სასოფლო),

ღონისია (დეკემბერ-იანვარში) და ღენეა (იანვარ-თებერვლი). თავად სპექტაკლები შეჯიბრის ხასიათს აგარებდა, პირველ ხანებში ერთმანეთს მხოლოდ დრამატურგები და ქორეგები ეჯიბრებოდნენ, შემდეგ კი მსახიობთა შორისაც დაიწყო საპაქრო ღონისძიებანი. დრამატურგთა პაქრობაში სამი პიროვნება დამივებოდა, რომელთაგან თითოეულს არქონტი საკუთარ ქორეგს უნიშნავდა. ასპარეზობათა შედეგები საგანგებოდ შეჭონდათ სპეციალურ ჩანაწერებში - დიდსკალიებში - რაც ათენის სახელმწიფო არქივში ინახებოდა.

ძველებერძულ თეატრში ქალების როლებს ყოველთვის მამაკაცები თამაშობდნენ.

ერთი და იგივე მსახიობი მთელი სპექტაკლის მანძილზე რამდენი მე როლს ასრულებდა და მას მოეთხოვებოდა არა მხოლოდ ლექსების კითხვის უნარი, არამედ კარგი სიმღერაც და ცეკვაც. რადგან სპექტაკლები აუცილებელი მუსიკალური თანხლების ფონზე მიმდინარეობდა.

ძველებერძულ მსახიობებს სახზე ეკეთათ ნიღბები, რასაც ცვლიდნენ არა მხოლოდ როლების ცვლილებისას, არამედ ერთი და იგივე პერსონაჟის გუნება-განწყობილების მონაცვლეობისას. ეს ნიღბები, როგორც წესი, გილოსაგან მზადდებოდა, რასაც თბაშირის საშუალებით საჭირო ფორმას აძლევდნენ; შემდეგ მას ღებავდნენ. ჭრიდნენ თვალისა და პირის ადგილებს და შემოდან პირისკაც უკეთებდნენ. მსახიობებს საკუთარი სიმაღლის უკეთ წარმოჩენაც, უფრო სწორად გამაღებაც, ევალებოდათ და საამისოდ ისინი საგანგებო ფესხამელსაც კი იყვამდნენ.

ესქილეს გრაველიებამდე (ძვ.წლ. 525-456 წწ) ესქილემ ნაკლები იყო მოძრაობა და სპექტაკლის ძირითად ამრს ამა თუ იმ მითის თხრობა წარმოადგენდა. ესქილემ კი, რომელიც თავად იყო საკუთარი გრაველიების შემსრულებელი, სპექტაკლის მსვლელობაში მეორე მსახიობი შეიყვანა და ამით „აამოძრაო“ ამაბი. ესქილეს გრაველიებში ქორეგ დამოუკიდებელი მონაწილე ერთეული იყო და 12 ადამიანისაგან შედგებოდა. ესქილეს გრაველიები დიდი მემორიით, სცენაზე მრავალი პერსონაჟის გამოყვლითა და მიდრუული პროცესებით გამოირჩეოდა.

ესქილეს შემდეგ ძველებერძული თეატრის განვითარებაში თავისი შემოქმედებით უზარმაზარი წვლილი ევრიპიდემ და სოფოკლემ შეიგანეს. ასეთივე დიდი მნიშვნელობის იყო ძველებერძული თეატრისათვის არისტოფანეს კომედიები.

ძველებერძული თეატრის წიაღშია შობილი ყველა თანამედროვე ევროპული სანახაობრივი დაწესებულებები. ძველებერძულითაგან გრადიციად დარჩა არა მარტო თეატრალური ნაგებობის თავისებურება (პარტეტი, ამფითეატრი, იარუსი, სცენა), არამედ ის იდეურ-თეატრული კატეგორიებიც, რაც განმსაზღვრელი გახდა შუა და ახალი საუკუნეების ევროპული თეატრალური კულტურისათვის.

რაიონი. 22-23. პანსუბი. 1. პერსია. 2. ესპ. 3. რერსია. 4. სვარამი. 5. მარმარილო. 6. მთი. 7. რიში. 8. ღანკასგერი. 9. ახიფია. 10. უაბნოეთი. 11. დლოვა. 12. სამარყანდი. 13. ათამანე. 14. სულერიშა. 15. ახარაბეკი. 16. ორგანო. 17. ბერმენი. 18. სკახანოველი. 19. თორა. 20. იშოტენგი. 21. ეგლი. 22. პროფესიონალი. 23. მდებარე. 24. ამარა. 25. უთოა მხედარი. 26. აბრაჰამი. 27. ახად. 28. გერგორია. 29. ბენუფი. 30. მანეა. 31. ბროლვი. 32. სარანსკი. 33. იხლორე. 34. კვარტალი. 35. აბაგე. 36. ქერგლი. 37. ანალოე. 38. ადრეული. 39. ბაქო. 40. თარი. 41. გუნ. 42. სტეფანკერგი. 43. შუისკი. 44. კაბირია. 45. მთილოვია.

